

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 91.
1939. április 22., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

Bucuresti

A nemzetgazdasági minisztériumban tegnap délután a Romanesti petroleum-vállalat és a francia kiküldöttek között tárgyalás volt a francia-román gazdasági egyezményben megállapított petroleum-import lekötésére. Körülbelül 50 ezer vagon petroleumtermékről van szó.

Bucuresti. Az állat és állati termékek exportörjei szindikátusának megbízottja a jövő hét folyamán Moszkvába utazik, hogy nagyobb sertésexport ügyében tárgyalásokat folytasson.

Budapest:

A képviselőház ma délelőtti ülésén tárgyalta a zsidótörvény-javaslat azon módosításait, amelyeket a felsőház hajtott végre. A képviselőház egyetlen szakasz kivételével megszavazta a módosításokat. Most a felsőház és a képviselőház bizottságai kell, hogy együttes ülést tartsanak, hogy az ellentéteket lehetőleg áthidalhassák.

San Francisco:

Az amerikai sajtó feltűnést keltő cikkben tárgyalja azt a tényt, hogy az Egyesült Államok atlanti flottájának nagyobb részét a Csendes Óceánra irányították. A Daily Mirror cikke szerint óvó intézkedésekről van szó, amelyek Japán ellen irányulnak és a Fülöp-szigetek, valamint Holland-India védelmét vannak hivatva biztosítani. A lap szerint nyilvánvalóan Japánt akarják sakkban tartani arra az esetre, ha kitorne az európai háború, mert Japán bizonyára el akarná foglalni az európai hatalmak távolkeleti birtokait.

Washingtoni politikai körök nem cáfolják a Daily Mirror értesülését, sőt megerősítik, hogy a flotta nem a kaliforniai kikötőkbe ment, amint azt eredetileg tervezték, hanem különleges parancsot kapott és azt kell teljesítse.

Washington:

Taft szenátor, akit az 1940. évi elnökválasztásra, mint a legesélyesebb jelöltet emlegetik, a köztársasági kongresszus bizottságában beszédet mondott. Beszédében Roosevelt szemére vetette, hogy kész akarva háborus bangulatot szit és más országok elleni gyűlölet magvát hinti el csak azért, hogy belpolitikai balsikereit ezzel is leplezze. Beavatott helyeken nagy fontosságot tulajdonítanak Taft kijelentéseinek, mert azt hiszik, hogy ezzel már politikai programját is körvonalazta.

Newyork:

Newyorki jelentés szerint Lindbergh ezredes csütörtökre a Fehér Háza hívták és ott tanácskozást folytatott Roosevelt elnökkel. A megbeszélések tárgyát egelőre titokban tartják, de biztosra veszik, hogy Lindbergh ezredes megkezdte jelentéseinek tételét az európai légi haderők fejlődéséről, amely iránt Roosevelt elnök oly melegen érdeklődik. Azt hiszik, hogy a kettőjük között történt tárgyalások egyuttal kibékülésüket is jelentette, mert a múltban Roosevelt és Lindbergh között eléggé feszült volt a viszony.

Berlin:

A DNV jelenti Kattowitzból, a németellenes tüntetések a lengyel köztársaság nyugati részében egyre nagyobb méreteket öltenek. Ezeknek eredményeképpen legutóbb Königsbütte helységben kövekkel bevették a német lakosok ablakait, Petrovitzban az egyik német iskola koscsiját szétrombolták. Bismarkshüttében az uccán megtámadták és súlyosan bántalmazták Pjalaron Herbert 16 éves fiút, mert az németül beszélt. Több más helységben a német újságokat kiszakították a rikkancsok kezéből és azokat megsemmisítették. A hatóságok valamennyi esetben megindították a vizsgálatot.

A belga-román barátság jegyében fogadták Gafencut Brüsszelben

Lipót belga király fogadta kihallgatáson pénteken a Berlinből érkezett külügyminisztert — Elkészült a londoni program

Brüsszel. (Rador.) Grigore Gafencu külügyminiszter pénteken reggel 8 óra 57 perckor Pusca és Pop kabinetfőnökök kíséretében Brüsszelbe érkezett. A pályaudvaron a belga kormány nevében Van Zuielen meghatalmazott miniszter és külügyminisztériumi igazgató fogadta. Gafencu üdvözlésére megjelentek Radulescu-Mehedinti brüsszeli román, Pella hágai román követ, valamint Lengyelország, Jugoszlávia, Görögország és Törökország követei, a sajtó képviselői és nagyszámú közönség. A közönség lelkesen éltette a belga-román barátságot és Gafencu külügyminisztert.

LIPÓT BELGA KIRÁLY

Délelőtt 10 órakor Lipót belga király kihallgatáson fogadta Gafencut. Ennek megtörténte után a külügyminiszter Radulescu-Mehedinti román követ és a követség személyzete együttesen koszorút helyeztek el az ismeretlen katonasíremlékére. Az ünnepélyes aktust nagyszámú

közönség és a volt frontarcos szövetségek megbízottjai nézték végig.

A Reuter iroda jelenti: Gafencu román külügyminiszter londoni tartózkodásának programja a következő: Románia külügyminisztere vasárnap érkezik Londonba. Hétfőn délelőtt Halifax lorddal találkozik, délben a külügyi hivatal vil-lásreggelit ad tiszteletére, délután pedig az alsóházban találkozik Chamberlain miniszterelnökkel, míg este az angol kormány diszbedet ad tiszteletére. Kedden délelőtt tovább folytatják a megbeszéléseket a külügyi hivatalban, délben kihallgatáson fogadja VI. György király, akinek vendége lesz ebédre a Buckingham-palotában. Este a román követség díszvacsorát ad. Szerdán délelőtt Gafencu több angol repülőgépgyárat tekint meg és délután Párisba utazik.

Gafencu nyilatkozata az Essener Nationalzeitungnak

Gafencu külügyminiszter Németországból való elutazása előtti nyilatkozott az Essener Nationalzeitung munkatársának. Elsősorban meglegedését fejezte ki berlini megbeszéléseinek eredménye felett, majd kiemelte, hogy ezeket a megbeszéléseket mindkét részről a megértés és azon remény jellemezte, hogy sikerült baráti kapcsolatokat kiépíteni Románia és Németország között. Ezután így folytatta nyilatkozatát:

— Oly eseményteljes időkben, mint a mai minden politikusnak a kötelessége, hogy nyílt megbeszélésekkel evengesse a helyzetet és kifejezésre juttassa annak a népek békés szándékát, amelynek képviselőjében megjelent. Remélem, hogy a két ország között létrejött gazdasági meg egyezés lehetővé teszi a bizalomteljes politikai együttműködést is.

A Bánságban is létesít szabad-zónákat a kormány

Temesváron jelölnék ki állítólag területeket erre a célra — I. B. Dame rescu cikke a Frankfurter Zeitungban

Kolozsvárról jelentik: A nemrégiben aláírásra került román-német gazdasági egyezmény egyik leglényegesebb intézkedését a szerződés hatodik pontja képezi, mely szerint Románia különböző területein szabad zónákat létesítenek, melynek kiaknázására kereskedelmi társaságok alakulnak. Ezekben a szabad zónákban Németország gyárakat és árulerakatokat rendezhet be.

A szabad zónák minden vonatkozásban az ország felségjogai és törvényei alá tartoznak, mindössze a vám törvényt és a nemzeti munkatörvényt nem alkalmazzák ezekben az övezetekben.

Igen lényeges a törvény hatodik szakasza, amely a szabad zónák területén felállítandó iparvállalatok engedélyezését szabályozza. Eszerint abban az esetben, ha az iparvállalat olyan cikke gyártásával foglalkozik, amellyel a beltöldi ipar nem foglalkozik, a nemzetgazdasági minisztérium engedélyre szükséges. Abban az esetben, ha a sza-

bad zóna iparvállalatai közül valamelyik a hazai ipar által termelt cikke gyártására rendezkedik be, minisztertanácsi jegyzőkönyvi határozat és királyi rendelet szükséges az engedélyezéshez.

A szabad zóna területe elkerítendő. A zónán belül detaikereskedelmet üzni nem szabad. Külföldi származású áruk teljesen vámmentesen jöhetnek be a szabad zóna területére. Ezekből az övezetekből más zónák, vagy egyéb külföldi államok területére anélkül lehet áruszállítást végezni, hogy vámilletéket kellene befizetni. Abban az esetben, ha a szabad zóna területéről az ország területére árut hoznak be, a vámot ugyanugy meg kell fizetni, mintha az áru a határállomásokon nyert volna elvámolást. Ugyanugy, ha az ország bármely árucikkét, nyersanyagát, vagy félkész gyártmányát a szabad zóna területére szállítják, az áru után kiviteli illetéket kell fizetni.

Az állami és közrendészeti, nemzetvédelmi és

egészségügyi hatóságok csak külön engedéllyel léphetnek a szabad zónák területére.

Ezek az 1929. évi törvénynek a leglényesebb intézkedései. Maga a törvény a gyakorlati életben eddig nem sok eredményt ért el. A legújabb lapjelentések szerint a román kormány most tanulmányozza az 1929. évi törvény módosításának kérdését annak érdekében, hogy a mai viszonyoknak és követelményeknek jobban megfeleljen, azokhoz jobban hozzástimuljon.

Ezeknek a módosításoknak az értelmét és célját illetően megbízható hírek még nem szivárogtak ki. Valószínűnek tartják, hogy a módosítás nemcsak a kikötőkben, hanem másutt is lehetővé fogja tenni ilyen szabad zónák létesítését.

Erdély ebben a kérdésben különösebben érdekelt. Victor Jinga nemzetgazdasági alminiszter vasárnap Temesváron tartott előadásában bejelentette, hogy a szorosabb német-román gazdasági kapcsolatok kiépítése terén jelentékeny szerep vár arra a Bándra, amelyik a Földközi- és a Fekete-tengerek között bizonyos vonatkozásban összekötő kapcsolatot jelent s amely etnikai tekintetben is hivatott arra, hogy a román-német kereskedelem egyik tényezője legyen.

Valószínű ezek után, hogy a szabad zónák egyikét Bándra fővárosában állítják fel.

Egy figyelmeztető cikk

A Frankfurter Zeitung „A német-román öt-éves terv” címmel feltűnő közgazdasági tanulmányt közöl a berlini Német-Román Kereskedelmi Kamara ügyvezetője, I. B. Demetrescu, tollából. A tanulmány megismétli a magángazdaságnak az állami tervgazdaságba való beillesztéséről, a mezőgazdaság korszerűsítéséről s az altalajkincsek feltárájáról már eddig is elhangzottakat, majd részletesen kifejti Románia ipariásításának új lehetőségeit a német-román gazdasági együttműködés keretében.

A cikkíró felfogása szerint Romániának a világháború után megindult ipariásodása nem nyugodott természetesen alapokon, hanem csupán egy bizonyosfajta protekcionizmus függvénye volt. Ha ez az ipariásodás fel is tudná mutatni bizonyos gazdasági eredményeket, akkor ez csakis a román piacnak a külföldről való elzárásával magyarázható. Később a protekcionizmus külön elméletet talált ki e visszaszűkített piac helyzetére. I. B. Demetrescu egészséges és természetesen ipari fejlődést csak olyan ipariásodásban lát, mely a belföldön is megtalálja szükséges nyersanyagait. Ez a petroleumiparon kívül különösen a textilipar bizonyos ágaira, a cukor-, üveg- és konzerviparra vonatkozik. Ezzel szemben mindazok az iparágak, melyeket a protekcionizmus belföldi nyersanyag lelőhelyek nélkül épített fel, nem mondhatók sem egészségeseknek, sem természeteseneknek. Annál feltűnőbb az élelmiszeripar hiánya.

Ilyen körülmények között I. B. Demetrescu örömmel üdvözli a német-román gazdasági terv megszületését s ettől a tervtől Románia ipariásodásának egészséges megalapozását várja. Leszövegi, hogy különösen egy új élelmiszeripar kiépítéséhez járulhat hozzá tevékenyen a német gazdaság. Németország nemcsak a szükséges berendezésekkel szolgálhat, hanem a termékek állandó felvevőpiacát is biztosíthatja. De a német-román együttműködés más vonatkozásokban is eredményesen fejlesztheti Románia természetes iparát. Az ide nyíló kilátásokat I. B. Demetrescu a következő három pontban foglalja össze:

1. A már fennálló ipari üzemeket, melyek a szükséges nyersanyagokkal és féltermékekkel belföldön nem rendelkeznek, Németország tervszerűen ellátja s így biztosítja termelésük további menését.

2. A továbbfejlesztésre alkalmas ipari üzemek számára Németország gépeket és egyéb berendezési alkatrészeket küld, s gondoskodik a termékek elhelyezéséről mind Németországban, mind külföldön.

3. Németország hajlandó ponatosan megvizsgálni új ipari üzemek létesítésének kérdését is mind a nyersanyagellátás, mind a piacok szempontjából, különös tekintettel a román nemzetgazdaság életérdekeire.

I. B. Demetrescu itt jegyzi meg, hogy a román ipar ilyen bekapcsolódása a szilárdan lefektetett német gazdaságpolitikába természetesen olyik iparágnál korlátozódást is vonhat maga után, viszont más, és többnyire egészen új ágazatokban biztos fejlődésre nyílik kilátás.

A felfegyverkezés terén Németország és Románia megegyezése részben a román szárazföldi hadsereg, tengerészeti és légihaderők hadianyaggal és katonai felszerelési tárgyakkal szükséges gépek és féltermékek szállítására vonatkozik.

Négy-ötezer kilométer új vasútvonal

A Frankfurter Zeitung román cikkírója külön bevezetést szentel a romániai közlekedési hálózat

tervebevett kiépítésének. Egyaránt szó van a vasúthálózat, az utóhálózat s a víziutak kifejlesztéséről. A különböző, részben ismert, vasútépítési tervek négy-ötezer kilométer terjedelmű új vasútvonalakat irányoznak elő, megfelelő számú alagutakkal és vasúti hidakkal. Ezek az új vasútvonalak nemcsak az ország egyes részeit kötnék össze egymással, hanem különösen a kikötővárosok forgalmát is éleltetik.

Hitler és Mussolini távirat-váltása

Berlinből jelentik: A Mussolini által Hitlernek küldött üdvözlő távirat szövege a következő:

— „Azon a napon, amikor a német nép az Ön születésének ötvenedik évfordulóját ünnepli, az olasz nép és az olasz kormány, valamint én magam is szívőből üdvözöljük és csatlakozunk ahhoz az őszinte és lelkes ünnepléshez, amelyben Önt részesítik. Ez pedig azért a tartós és állandó barátságért, amely a két nemzetet a két uralmat és a két forradalmat egyesíti. Ezt a barátságot, amely sok megpróbáltatás tüzei edződött erőre, nem zavarhatják meg ellenfeleink neveléses próbálkozásai. Ezeknek el kell ismerniök egyszer, hogy tévutakon indultak el, míg a fasisztus és a nacional-szocializmus az igazság és a béke utját jelenti. Mussolini”.

Mussolini üdvözlő táviratára Hitler a következőkben válaszolt:

— „Köszönöm Önnek a hozzám intézett baráti és szíves üdvözlőt. Köszönetteljes egyidejűleg hozzáfűzöm az Ön és a fasiszta Olaszország iránt érzett megdönthetetlen szolidaritásnak a kifejezését. Fogadjék legrzívesebben üdvözlömet. Adolf Hitler”.

A román sajtó elismerő visszhangja a magyar leszerelésről

Bucurestiből jelentik: A Havas-iroda tudósítója szerint — mint röviden jelentettük már, — az illetékes magyar hatóságok hivatalos jelentést adtak ki, hogy a magyar csapatok leszerelése a román határon április 12-én kezdődött meg és rendes menetben folytatódik. Hivatalos körök azért adták ki ezt a közleményt, hogy véget érjenek azok a hírek, amelyek szerint a magyar kormány nem létező kedett volna a leszerelésről.

A „Semnalul” című fővárosi lap ezzel kapcsolatosan a román-magyar kapcsolatokról ír cikket. Jelentik, hogy a román határ mentén összevont magyar csapatok hazaküldése megkezdődött. Ezt úgy tekintik, mint a hatóságainknak adott megérdemelt feleletet arra, hogy néhány nappal ezelőtt már megkezdődött az idősebb korosztályok hazaküldése, amelyeket a nagy nemzetközi feszültség pillanatában hívtak be. A magyarok mai korrekt magatartása meglepedéssel tölti el a román vezetőket, amelyek a Magyarországgal való jó viszony ápolását határozták el. Ez a jövő bizonyos reméljük, — most már véglegesen rendezést nyer a román-magyar barátság pilléreinek.

A magyar—jugoszláv közeledés ügye

Ciano olasz külügyminiszter készíti elő Velencében az új egyezményt — Berlin újabb államférfiúi látogatókat vár a közeljövőben

Belgrád. A jugoszláv fővárosban megjelenő lapok úgy tudják, hogy a velencei tárgyalások során Ciano olasz külügyminiszter közvetíteni fog Jugoszlávia és Magyarország között.

A Daily Telegraph jelentése szerint Ciano olasz külügyminiszter a jövő hét folyamán hivatalos látogatásra Berlinbe utazik, ahol résztvesz a birodalmi gyűlés április 28-iki ülésén, amelyen Hitler kancellár válaszol Rooseveltnak üzenetére.

A DNV belgrádi jelentése szerint Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter április 24-én repülőgépen szintén Berlinbe érkezik.

A francia sajtó egy része rámutat arra, hogy a tengelyhatalmak kezdeményezése Délkelet-Európában veszélyt fenyeget a francia és angol diplomácia tárgyalásait. Az „Excelsior” szerint a német-olasz kezdeményezés utabb nemzetközi együttműködés célját szolgálja és ha az nem irányul más államok ellen, úgy Párisnak és Londonnak nincs kifogása olyan államesoport létrehozása ellen, amely nem képvisel támadó szándékot. A lapok egyetértenek abban, hogy az olasz-magyar megbeszélések célja főként a magyar-jugoszláv közeledés előkészítése.

A Reuter ügynökség a következőket jelenti: Anglia és Törökország között a tárgyalások nagyon előrehaladt stádiumban vannak. Az angol kormány megérti Törökország magatartását, amely a török köztársaságnak különleges balkáni helyzetével magyarázható. A Törökországgal folytatott tárgyalások párhuzamosan haladnak a más érdekelt országokkal folytatott tárgyalásokkal. Az angol kormány Moszkva felé irányuló tár-

gyalásai is előrehaladtak. Nagyon valószínű, hogy Bulgária és Jugoszlávia nem lép be abba a szövetségbe, amelyet Anglia az egyes országokkal köt, hogy megvédje Európát a háborús támadások ellen.

A magyar-olasz tárgyalásokról egyébként tegnap éjfélkor hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés értelmében az olasz és magyar államférfiak tanácskozásai a legőszintébb barátság és bizalom jegyében folyták. Alapos megvitatásra kerültek a Középeurópában és a Dunamedencében felmerült kérdések. Mindkét ország azon igyekszik, hogy az európai békét megszilárdítsa, ami különben is alapelve a tengely államainak. Az olasz-magyar tárgyalások következményeként még jobban kiépítik a többi országgal való baráti kapcsolatokat.

Az angol lapok, mint nagy diplomáciai szenzációról számolnak be arról, hogy Magyarország és Jugoszlávia között rövidesen megegyezés jön létre. Az erről szóló láptudósítások kiemelik, hogy a magyar-jugoszláv megegyezésnek, bár a két állam közötti viszony a legutóbbi években nagymértékben megjavult, mégis komoly akadályai voltak, főleg Románia miatt, amely tudvalevőleg Jugoszlávia szövetségese. Amióta azonban Magyarország részéről kijelentették, hogy Magyarország Románia határait tiszteletben kívánja tartani; hiszen akadályai annak, hogy Jugoszlávia is megállapodjon Magyarországgal.

Mussolini béke-beszéde eloszlatta a háborus hisztériát

— írja az olasz sajtó Róma alapításának évfordulóján

Rómából jelentik: Pénteken ünnepelték Olasz országban Róma alapításának 2692-ik évfordulóját. Mussolini miniszterelnök az eltörölt május elsejei ünnep helyett, Róma alapításának évfordulóját emelte munkásünnepé s ezért az egész ország területén szigorú munkaszünet volt, a lakók nem jelentek meg és egész Olaszország ünnepele. A békés, ünnepi hangulathoz hozzájárult Mussolini egy nappal előbb elhangzott beszéde, amely — az olasz lapok szerint — szétoszlatta az Európában uralkodó háborus hisztériát. A Popolo megállapítása szerint Olaszország nem gondol arra, hogy valakit megtámadjon, Anglia és Olaszország között sincsen nyílt kérdés, Olaszország

és Franciaország között van nyílt kérdés mindaddig, amíg Franciaország — írja a lap — nem fizeti meg tartozását Olaszországnak.

A francia lapok megállapítják, hogy Mussolini miniszterelnök csütörtöki beszédét a mérséklet szellemében hatotta át. Olaszország békés szándékairól a tegnapi megnyilatkozás féménveket ébresztett úgy Párisban, mint Londonban és úgy látszik, hogy ezek a kijelentések hozzájárultak a légkör megenyhüléséhez. A szélső baloldali és szovjetbarát párisi lapok azonban továbbra sem titkolják bizalmatlanságukat és nem hajlandók hitelt adni az olasz részről kinyilatkoztatott békeszándéknak.

Ciano, Göbbels és Göring szerepe Franco madridi diszszemléjén

Május 30-ára halasztották az olasz önkéntesek hazaszállítását Spanyolországból — Mussolini öt éves békét ajánl a világnak

Burgosból jelentik, hogy a spanyol csapatok madridi diszszemléje újabb halasztást szenved és azt május 15-ike helyett csak május 30-án tartják meg. Ez azt jelentené, hogy a külföldi önkéntesek visszaszállítása csak ezen időpont után történne meg. Ugyancsak burgosi jelentés szerint a spanyol nemzetgyűlés madridi díszfelvonulásán esetleg jelen lesz Ciano gróf olasz külügyminiszter, valamint dr. Göbbels német propagandaügyi

miniszter és Göring tábornagy is.

Itt írjuk meg, hogy Gajda főszervező Mussolini tegnapi beszédével kapcsolatban cikket írt, amelyben utalt arra, hogy Olaszország 1943-ig, tehát a római világtájlítás befejezéséig nem akar háborút. A cikk nyomán a Daily Telegraph azt írja, hogy Olaszország öt évi békét akar felajánlani a világnak a Roosevelttel által tervezett garanciák helyett.

Meghívja Londonba Rooseveltet az angol királyi pár

Róma. A Star című lap értesülése szerint VI. György washingtoni látogatása alkalmával meghívja Rooseveltet elnököt, aki előreláthatólag még ez év őszén a Buckingham-palota vendége lesz.

A szovjettel is megegyezik Anglia és Franciaország

Chamberlain a jövő héten újra nyilatkozik — Egyezség a török kormánnyal — Francia belföldi kölcsönt bocsájtottak ki

London. Jól informált körök véleménye szerint Chamberlain miniszterelnök ismét nyilatkozni fog a nemzetközi politikai helyzettel kapcsolatban. A miniszterelnök beszéde a most folyó tárgyalásokkal áll összefüggésben. A Press Association úgy értesül, hogy az angol miniszterelnök nyilatkozatára a jövő hét vége előtt nem kerülhet sor.

Egyébként a nemzetközi helyzetben jelentős javulás észlelhető. Az angol—országi tárgyalások igen gyors ütemben haladnak előre és most az angol államférfiak Párisban folytatnak tanácskozásokat az orosz indítvány megvitatása érdekében. Előreláthatólag hamarosan létrejön a hármas támadás-elleni megegyezés.

A Star értesülése szerint Gafencu külügyminiszter közlései elé az angol miniszterelnök nagy érdeklődéssel tekint. A londoni lapok általában megállapítják, hogy Gafencu külügyminiszter Londonban nagyfontosságú tárgyalásokat folytat majd.

A Daily Mail jelenti, hogy Sir Robert Wansittart, az angol kormány diplomáciai tanácsadója Párisban tartózkodik és csütörtökön hosszú megbeszélést folytatott Daladier miniszterelnökkel. Hivatalos jelentést nem adtak ki, de a lap mégis tudni véli, hogy Anglia és Franciaország által nyújtott kétoldali és egyoldali garanciák részleteit beszélték meg és minden berlini híresztelés ellenére ezek a garanciális nyilatkozatok a közép- és kelet-európai államok számára biztos alapokon nyugszanak. A Törökországgal és Angliával kötendő egyezményt néhány napon belül aláírják.

Megegyezés jött létre a török kormánnyal arra nézve is, hogy háború esetén az angol és francia hadiflotta akadálytalanul át haladhat a Dardanellákon.

A Daily Mail azt hiszi, hogy a szovjetkormány fontos javaslatokat nyújtott át a francia és angol kormánynak egy európai egyezmény megkötése tekintetében, amely a támadó ellen irányulna. Ezek a javaslatok a moszkvai francia és angol nagykövetek kezdeményezésének következményei.

Daladier miniszterelnök egyébként pénteken délután kihallgatáson fogadta Tatarescu nagykövetet és a görög nagykövetet.

A francia államtanács pénteken elhatározta, hogy rövid lejáratú belső kölcsönt bocsájt ki, hasonló ahhoz, amelyet a világháború idején hoztak forgalomba.

A Times azt írja, hogy a Szovjettel és Törökországgal folyó tárgyalások részleteiről még korai volna írni, annyi azonban bizonyos, hogy ezek a tárgyalások kielégítő módon haladnak. Az egyik török lap tegnap már be is jelentette, hogy a megegyezést pozitívumnak lehet tekinteni. Londonban azonban nem mennek ilyen messzire és csak azt állapítják meg hivatalos körökben, hogy

az angol—török megegyezés és a közös ellenállás a támadóval szemben bizonyosra vehető.

A lengyel Kurier Kodzienny című lap jól értesült körök véleményét közli, amely szerint a külföldi sajtónak az a híresztelése, hogy Németország és Lengyelország között ezidőszere tárgyalások lennének folyamatban, nem felelnek meg a valóságnak.

Szombaton Berlinben Hitler birodalmi vezér elnökletével párisi jelentések szerint nagy szabású haditanácskozás kezdődik, amely keddig fog tartani. A tanácskozásra külön meghívtak 16 olasz és több japán tábornokot. Ez a nagy katonai értekezlet állapítja meg a közeljövő politikájának katonai részét. Ugy tudják, hogy Ciano és Staraco szintén Berlinbe utaznak. főleg azért, hogy Hitler április 28-án elmondandó nagy beszédét személyesen meghallgassák. Hitler állítólag fel fogja ebben szólni Roosevelttel elnököt és a demokráciát, hogy hagyják abba a bekerítési politikát, mert Németország kénytelen lenne a kis államokat más belátásra bírni.

Francia—olasz közeledés!

Londonból jelentik: Az Evening Standard írja, hogy londoni politikai körökben igen mély benyomást gyakorolt az a tény, hogy Bonnet, francia külügyminiszter közvetlen tárgyalásokat kezdett Olaszországgal a két ország között lévő ellentétek elsímitására. Olaszország részéről egyébként remény van az ellentétek barátságos áthidalására.

TESTA

A legbiztosabb hűlés ellen

LEGÜJABB

Az angol kormány új tagjai

Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a kormányba a következő belépések történtek: Evan Wallace szállításiügyi miniszter, Crookshane kapitány kincstári titkár, Lord Lloyd bányászati miniszter, Peake kapitány belügyminiszteri államtitkár, Lord Lloyd helyett és Leslie Burgin tárcanélküli miniszter.

Hívják Londonba Hitlert és Mussolinit

— javasolja egy angol konzervatív képviselő

London. (Rador.) Sir Smedley Crooke konzervatív képviselő a kamara keddi ülésén kérdést intéz a miniszterelnökhöz, vajjon Roosevelttel elnök felhívása után és az európai államok békevágyára való tekintettel foglalkoznak-e azzal a gondolattal, hogy az általános helyzet megtárgyalása érdekében Hitlert és Mussolinit Londonba meghívják.

A magyar államférfiak hazatérése Budapestre

Belgrádból jelentik: Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és gróf Csáky külügyminiszter hazafelé utazásuk közben Rakek határállomásra érkeztek. A határon a jugoszláv külügyminiszterium nevében a magyar államférfiakat Raplacsan drávai bán üdvözölte, megjelent rajta kívül báró Bakách-Bessenyei György magyar követ is. Budapestre a hazaérkező államférfiakat ünnepélyesen fogadták.

Aranyat csempészett egy állítólagos lord Budapesten

Budapestről jelentik: Egy állítólagos angol lordot devizauzérkedés miatt letartóztattak. A letartóztatott „lord Hamptonnak” nevezte magát és azt híresztelte, hogy előbb angol repülő, majd több németországi textilgyármester tulajdonosa. Költekezés életmódja felrúnt a rendőrhatalomra és a lakásán végrehajtott házkutatás során is kgr. eldugott aranyra bukkantak.

Lord Perth bucsuja

Rómából jelentik: Mussolini pénteken bucsu kihallgatáson fogadta lord Perth angol nagykövetet, aki a közeljövőben nyugalomba vonul. Lord Perth és családja magánkihallgatáson jelent meg ugyancsak a pénteki napon XII. Pius pápánál.

Német kereskedelmi hajók versenyfutása az amerikai vámemelés mai terminusával

Newyork. (Rador.) A német árukra kirótt 25 százalékos vámtöbbletet április 22-től számítják. Az intézkedés következtében az árukkal megrakott német kereskedelmi hajók a legnagyobb sietséggel igyekeznek az amerikai kikötőbe, hogy a vámtöbblet fizetése alól megszabaduljanak. A Hamburg America hajóstársaság jelenti, hogy 11 kereskedelmi gőzöse utasítást kapott, hogy változtassa meg utirányát és a legközelebbi amerikai kikötőben rakodjon ki.

Tunisz — tifuszfertőzött!?

Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztériumhoz értesítés érkezett, hogy Tuniszban több kiütéses tifuszeset fordult elő és ezért a tuniszi kikötőt „fertőzöttnek” nyilvánították.

A híradás következményeként az egészségügyi minisztérium intézkedett, hogy mindazon hajók utasai, amelyek Tuniszból érkeznek az országba és amelyeknek kikötő-helyüjül kizárólag Sulina és Constanta szolgálhat, hat napos egészségügyi zárlat alá kerüljenek. Az egészségügyi zárlat az utasok lakásán is megtörténhetik.

„URANIA-PREMIERMOZGO“ TEL.: 12—32

ZSUFOLT HÁZAK!

Jeanette Macdonald és Eddy Nelson
millió színes film-operetteje

Szerelmeseik

3-kor matiné helyetnek.

5. 7.15. 9.30

Amatőr fényképezők! INGYEN előhívjuk a nálunk vásárolt filmeket és lemezeket és olcsón készítünk kópiákat és nagyítást. Színes filmek kaphatók „FOTO SPORT” Str. Eminescu 2

Fontos újítások a városi illetékfizetési kötelezettségről intézkedő városi szabályrendeletben

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a város Hivatalos Közlönyének legutóbbi, 15-ös számában megjelent az új városi illetékekről szóló szabályrendelet, amelyet a királyi helytartóság ugyan még nem hagyott jóvá, de a közigazgatási törvény intézkedései értelmében a város jóváhagyottnak nyilvánított. A törvény ugyanis úgy intézkedik, hogy ha az illetékes felügyeleti hatóság az előterjesztéstől számított harminc napon belül nem határoz az eléje terjesztett ügyben, úgy az jóváhagyottnak tekinthető. Mivel pedig a városvezetés nem nélkülözheti azokat az illeték-bevételeket, amelyeket az újonnan bevezetett illetékek jelentenek, nem várhatta be az ügy esetleges további elhúzódtatását és ezért alkalmazta a közigazgatási törvény vonatkozó intézkedését.

Az új szabályrendelet fontosabb újításait már fismertettük, csak néhány olyan intézkedésre térünk ki ezúttal, amelyeknek ismerete feltétlenül szükséges azok számára, akiket ezek a rendelkezések érintenek. Több ízben foglalkoztatta már a lapokat és a közönséget is

az ötszázalékos városi lakbérleti illeték ügye, amit most már részletesebben szabályozva határoz meg a szabályrendelet. Így megállapítja azt, hogy tényleges szolgálatot teljesítő katonák egy százalékot, köztisztviselők és nyugdíjasok két és fél százalékot fizetnek lakbérértük után. Az évi hat ezer leien aluli lakbérék illetékmentesek.

Külön intézkedik a szabályrendelet azoknak a foglalkozási ágaknak lakbérleti illetékéről, amelyeknek gyakorlására nem szükséges külön helviség.

Idé tartoznak: ügynökök, uccaj árusok, élőállatnyereskedők, kereskedelmi utazók stb. Ezen esetekben becslés alapján, a lakbérérték után róják ki a városi illetéket, ami nem lehet kevesebb a lakbérérték egyharmadánál.

Érdekes intézkedés, amely a szállodatulajdonosokat és a butorozott szobákat kiadó főbérletet arra kötelezi, hogy a szabályrendelet megjelenésétől számított tíz napon belül kimutatást terjesszenek be, név és szállodanév feltüntetésével, a szobák számáról, a lakcímről, a kiadott szobák számáról, vagy a bérbeadott ágyak számáról.

Különben a szálloda- és butorozott szoba tulajdonosoknak minden lakóváltozás alkalmával, a rendőrségnek benyújtandó kimutatási ívvel azonos jelentést kell a városhoz is eljuttatniok.

A szabályrendelet szerint a vándorkereskedőknek engedéllyel kell rendelkezniök és városi illetéket kell fizessenek. Az uccákon, vagy piacokon, általában meghatározott helyeken, elárúsító csarnokban, bódékban, kioszkokban működő árusoknak a már eddig is érvényben volt városi illetékek kivül, új illetéket is kell fizetniök.

azon a címen, hogy közhelyet foglalnak el és hogy ezt a közhelyet egészségügyileg ellenőrzik, fertőtlenítik, utburkolatát karbantartják, stb. Ez az új illeték, ha az árusítás helye a Marja királyné, a Ferdinánd király utcák, az Avram Iancu téren, a Metianu, Eminescu, Bratianu, Berthelot, vagy Pirici utcákban van, évi 27 ezer lei, ha pedig Catedralei, Imparatul Traian, Cernat, Plevnei és a Mihai Viteazul, vagy a város központjának más helyén van, évi 18 ezer lei, másutt pedig 5 ezer lei. Azok, akik az árusítási jogot városi koncesszió útján nyerik el, ezt az illetéket a szerződés alapján róják le.

Azon házak után, amelyek olyan uccákban épültek, ahol a csatornahálózat elhúzódik és a ház be van kapcsolva a csatornahálózatba,

szobánként hat lei havi illeték fizetendő, a be nem épített terület után pedig négyzetméterenként ötven banit tesz ez az illeték. Azon házaknál, ahol a csatornázás nincs bekapcsolva, bár a ház a csatornahálózat mentén fekszik, ez az illeték szobánként havi 3 lei, a be nem épített területeknél pedig négyzetméterenként ugyancsak ötven banit.

A bódék, barakok és egyéb ilyen helviségek után, amelyeket ipari célokra használnak, ha ezek a csatornahálózat mentén fekszenek, évi száz lei az illeték.

Aki a németországi „befagyott követelések“-kel szélhámoskodott

Wreszyuskit, a danzigi eredetű szélhámos bankárt egy végzetes szerelem juttatta rendőrkezre

Amszterdam. Az amszterdami törvényszék előtt most kezdődött meg Wreszyuski bankár bűnpöre, aki a „befagyott hitelek” millióival zsonglörösködött Németországban.

Wreszyuski két szélhámosság miatt van lefartóztatásban: egy ezer hollandi forintos család miatt Tenv Maussner kárára és egy másik 6000 forintos család miatt, amit bizonyos Holländer ur kárára követett el, akinek azt ígérte, hogy kis tőkét gyümölcsöztetni fogja. Ne felejtsük el, hogy egy hollandi forint értéke 187 lei és 38 százalékos felár.

A danzigi kalandor

A Wreszyuski-ügyet a hollandi közönség nem is annyira a csalások, hanem a csaló személye miatt kíséri figyelemmel. Őt tartják a plutokrácia regényes alakjának. Barátja Eva Bush-nak, a legdrágább hollandi kabarék énekesnőjének. Wreszyuskinak komplikált számitások segítségével sikerült a befagyott németországi hiteleket megolvasztani és ezzel megszerezte a világ legszigorubb üzletemberének bizalmát, sőt még a pápai kincstárét is. Karrier kezdetén Wreszyuski Danzig tengerpartján éhesen ögyelgő munkanélküli volt, akinek egy darab kenyér és egy hering isteni boldogságot jelentett. Később Budapesten, Bécsben

és Berlinben hajszolta a szerencsét, nem sok sikerrel.

Fortuna egy szép napon Berlinben egy teázóban mosolygott rá, hol a pénztárnál meglátott egy nagyon szép, elegáns szőke fiatal nőt. Wreszyuski szemezni kezdett vele, öt perc múlva kész volt az ismeretség. Norris alezredes felesége volt a nő. Norris volt a németországi katonai ellenőrzést végző antant bizottságban Anglia jogi megbízottja.

Az első szerelem

Wreszyuski és Norrisné között lángoló szerelem fejlődött ki. A kalandor értett az udvarláshoz és a széptevéshez, de természetesen arra gondolt, milyen hasznát vehetné az alezredesrel való ismeretségének, akinek rövidesen bemutatották.

Az alezredes egvenes és naiv ember volt. A bizottságot feloszlatták, a tisztnek csak zsoldja maradt meg. Wreszyuski társas-céget ajánlott: ő adja a pénzügyi zsenialitást, az alezredes az erkölcsi garanciát.

Norris elfogadta.

És megkezdődött a szélhámosságok végérhetetlen sorozata Európában. Wreszyuski 20 százalékos — előre lefizetett — jutalék ellenében vállalta a Németországban „befagyott”

külföldi követelések feloldását, amikor a rendszer kamat 35 százalék volt.

— Miért? — kérdezték nyugtalanul a kliensek.

— Mert a szövetségi bizottságban Norris nagy szolgálatot tett Németországnak: ez a hála.

Szélhámosságok sorozata

És a szélhámosságok lavinája megindult. Wreszyuski nemcsak magánosoknak, de államoknak, sőt a Szentszéknek is javaslatot tett. A pápának a Londonból kapott előleggel, Londonnak a newyorki pénzzel fizetett és így hó-lavinaszerűen emelkedett a hitelek összege. Közben Wreszyuski anélkül, hogy emiatt összevezesztet volna Norrisal, elvette ennek feleségét, aki elvált tőle.

A nemzetközi banküzlet Lawrence-je volt.

Bush Eva

Életében azonban új nagy kaland mutatkozik, amely még magasabbra emeli, de ugyanakkor romlását is okozza.

Siegfrid Wreszyuski egy amszterdami kabarében tölti estéjét... A pódiumon egy szőke nő énekel... Ilyen szomorú hangot sohasem hallott. Megkérdi nevét... Eva Bush. — Eva Bush, a bankár végzete.

Az énekesnő Hollandiába akart kijutni. Wreszyuski elhagyta feleségét és áthajózott a növel Amerikába, ahol folytatta üzleleit a „befagyott hitelekkel.” De hát a szélhámosság nem mehetett a végtelenségig. A bankárnak menekülnie kellett Amerikából, de Európában is a rendőrség kezére került. Siegfried Wreszyuski az amszterdami törvényszék elé kerül.

Sic transit gloria...

Közigazgatásilag is végleg megszűnt Ausztria

(Berlin). Seyss Inquart volt osztrák kancellár, birodalmi helytartó hivatala megszűnt. Az Oszmark, az egykori Ausztria a csüörtökön megjelent törvény értelmében, mint tartományi egység sem létezik többé, hanem 7 körzetre tagolva beosztották a birodalomba. A hét körzet vezetőinek kinevezéséig Bűrckel veszi át az ügyek intézését. Seyss Inquart birodalmi miniszter lesz.

Anglia legújabb Palesztina-terve

Átmeneti idő elteltével Anglia elismeri Palesztina függetlenségét

A „Curentul” Kairóból úgy értesül, hogy az arab lapok szerint az angol kormány legújabb Palesztina-terve a következő:

1. Arab kormány alakul egy angol elnökléte alatt.

2. A kormány kitzüzi a választásokat az alkotmányozó nemzetgyűlésre. Az angolok által jelenleg elfoglalt közhivatali tisztségeket fokozatosan az őslakók veszik át.

3. Az átmeneti idő végeztével a közigazgatást teljesen a palesztinának veszik át, akik független kormányt fognak alakítani.

4. A zsidó bevándorlás később megállapítandó periódusra folytatódni fog azzal a feltétellel, hogy a zsidók száma ne haladja meg a 35 százalékot.

Az átmeneti idő végeztével, ha a lakosság belső megértésről tesz tanúságot, Anglia elismeri Palesztina függetlenségét.

Ismeretes, hogy ezt a javaslatot Weizmann elutasította. Az arab delegátusok a javaslatot a főmufti elé terjesztették.

CORSO-MOZGO 3, 5, 7, 15, 9, 15

A szezon legszebb filmje:

„A két árva”

Főszerepben: Annie Duceaux, a „Rácsnélkül börtön” hősnője. Híradó!

PARRAGI GYÖRGY:

Kelet-Európa legnagyobb kincse, a román petróleum

A harmadik birodalom előtti Németországnak a Rajna volt a nemzeti folyója. Az ősgermán mondavilág éppúgy, mint e mondavilágba visszanyúló Wagner Richard a Rainvidéket népesítette mesebeli alakjaival. A Rajna vonalán zajlottak le a német nép élet-halálharcai.

A harmadik birodalomban a Duna vette át a Rajnától a „Schicksalstrom” a sorsfolyam szerepét.

A Duna völgyében tőr kelet felé az új Németország, a Duna a német „Grossraum-politika” központi tengelye.

Az új „Rajna kincsét”, úgy hívják — olaj. A Duna völgyében ez az arany is értékesebb kincs Romániában található. A román olajért folyó évtizedes küzdelemben most ugyancsak Németország a pálmá. Mivel a román petróleum ma szinte sorsdöntő tényező az európai politikában, érdemes ezzel a kérdéssel közelebbről megismerkedni.

A modern technika szerepe a petróleum értékelésében

A román petróleum értékét rendkívül felgyarapította

a modern hadviselési technika,

Már az elmúlt világháború sorsát is javarészt nem a rendelkezésre álló vér, hanem az olaj döntötte el. Egy angol közmondás szerint a vér nehezebb, mint a víz. A vértől is súlyosabb folyadék az olaj, melyre nagyon is ráillenek a vértől vallott döbbenetes fausti szavak: „Ein ganz besonderer Saft”, egészen különös folyadék.

A győzők is beismerték, hogy az olajnak köszönhetően voltaképpen a világháború győztes befejezését,

Már a világháború sorsát eldöntő marnei csatában is nagy része volt az olajnak. Mert, mint ismeretes, ezt a csatát a franciák azzal nyerték meg, hogy Gallieni tábornok mozgósította az 30.000 párizsi taxit és ezek szállították ki darabonként öt francia „poilu”-t a Marne síkságára, a taxik motorjait üzemben tartó olajnak is nagy része van tehát a győzelemben.

Több, mint 13 millió tonna olajat használt el a háború alatt Anglia és Franciaország.

Hogy milyen fontos szerepe volt az olajnak az antant katonai győzelmében, ezt nyilván beismerte lord Curzon volt angol külügyminiszter, aki nyíltan hirdette az 1918-as fegyverszüneted ünnepelő londoni népek, hogy az antant nem a kiöntött vérről, hanem „az általa elhasznált olajjal győzött”. Ugyanezt mondotta Winston Churchill akj szerint az olaj hullámain futott be az antant a győzelem kikötőjébe, valamint Berenguer francia szenátor, mikor a szenátusban kijelentette, hogy „a szövetségesek győzelme a génekocsik győzelme volt a mozgony felett.”

Az olaj a jövő háborújában még fontosabb szerepet fog betölteni, mint a múltban, hiszen ez a háború a motorok háborúja lesz, a motort tápláló vér pedig az olaj. Ezért a különböző államok legnagyobb gondját alkotja már békében is az olajgazdálkodás.

az olajtartalék gyűjtése, olajforrások feltárása és szerzése, a mesterséges benzint gyártása.

Németország lekésett a külföldön, vagy a gyarmatokon fekvő olajmezők szerzéséről. II. Vilmos álma a bagdadi vasútról voltaképpen az iraki olajmezők megszerzésére irányult, azonban Abdul Hamid udvarában intrikáló és veszteglő angol diplomáciának az utolsó pillanatban sikerült kiútni a koncessziókat a németek kezéből és maguknak megszerezni azt. Németország így e fontos nyersanyag nélkül maradt, mert bár Németországban kezdtek kutatni először olaj után, a múlt század derekán, e kutatások eredménye elég sovány,

mintegy évi 450 ezer tonna.

Igaz, hogy Németországban számos gyárban állítanak elő szintetikus uton szénből olajot, mely különösen a nehéz bombavető repülőgépeknek még jobban beválik, mint a nyersolajból kapott üzemanyag, e szintetikus olajjal nem lehet elintézni Németország olajgondjait, mert csak korlátozott mennyiségben állítható elő és jóval többbe kerül, mint a természetes olaj. Németországban eddig 11 nagy üzemből állítanak elő szénből — Bergius és Fischer módszere alapján — mesterséges benzint. A legtöbb gyár az I. G. Farben alapítása. A nemrég elhunyt Baratter tábornok

híres katonai szakíró a Temps-ban megjelent egyik cikkében azt írta, hogy

a német gyárakban több, mint egymillió tonna mesterséges benzint állítanak elő.

Hogy a benzinnel lehetőleg már békében is takarékosan bánjanak, elrendelték, hogy az autók, motorok üzemanyagát a burgonyából és répből nyert 4 millió hektoliter alkohollal kell keverni. A mesterséges benzint előállító gyárak munkáját kiegészítik a lázas sietséggel végzett próbafutások, amelyekre rengeteg pénzt költ a harmadik birodalom.

Hogy mily nagy gondot fordít Németország az olajra, bizonyítja, hogy egész apparátust szerveztek a használt géprongyok összegyűjtésére és ezekből is állítanak elő olaját.

A német petróleumszükséglet

Gyarmatok hiányában ezért fordult Németország, mindig különös figyelemmel a román olaj felé.

A német—román gazdasági egyezménynek is egyik legfontosabb tétele az olaj.

Az egyezmény értelmében vegyes német—román bizottság alakul, melynek feladata új román olajforrások utáni kutatás, valamint az eddigi kutak fokozott kihasználása és a nyert nyers olaj feldolgozása. Németországnak a múlt évben 447.958 tonna olaját szállított Románia (egész olajkivitele 1938-ban 6.600.000 tonna volt).

Ugyanakkor azonban az Egyesült-Államokból 1.174.000 tonna olajat importált Németország.

Az USA olaját Németország most javarészt román olajjal szeretné helyettesíteni, mert ez közelebb van, nem kell aranyban fizetni, mint az USA olaját, hanem német árukkal, úgy, mint a mexikói. Hogy Románia kielégítse a német olajszükségletet és eleget tehessen a nyugati nagyhatalmakkal szembeni szállítási kötelezettségeinek, amire ezek a német—román gazdasági egyezmény aláírása után is ragaszkodnak, mint azt a napokban az angol kormány az alsóházban külön is hangsúlyozta, ezt csak úgy érhetik el,

ha újabb és újabb kutak feltárásához látnak hozzá.

Újabb hatósági felvilágosítások az ingatlan-nyilvántartási könyvek szabályos kitöltéséről

Részletesen ismertette az Aradi Közlöny, hogy miképpen kell kitölteni az ingatlan nyilvántartási könyveket. Kiegészítésképpen az aradi rendőrség most

az alábbi újabb felvilágosításokat hozza a közönség tudomására:

Ugy a vezeték, mint keresztnév, valamint az összes adatokat pontosan és olvashatóan írják, mert ellenkező esetben a népesedési hivatal nem fogadja el a nyomtatványokat.

A foglalkozási rovatban pontosan fel kell tüntetni, hogy milyen foglalkozást üz a bevezetett, mert nem elegendő ha valakiről csak azt vezeték be, hogy kereskedő, gyáros, vagy tisztviselő, hanem meg kell nevezni a foglalkozás ágát, vagyis: csokoládégyáros, ruhakereskedő, asztalos, banktisztviselő, stb.

Ugyancsak fel kell tüntetni a mérnökök és az orvosok foglalkozási ágát, mint például: vegyész-mérnök, építész-mérnök, vagy állatorvos, fogorvos stb.

A második számú űrlapon lévő „Nacionálitate” rovatba azt kell bevezetni, hogy **a bejegyzett milyen állampolgársággal rendelkezik.**

Az ugyancsak a második számú űrlapon szereplő vallási rovatban elsősorban az illető etnikai származását és utána a vallását kell feltüntetni, például: etnikai származás: román, vallás: ort. román, vagy: román-görög kath., rutén gör. kat., magyar-róm. kat., vagy magyar-ref., vagy: szerb-gör. kel., német-róm. kat., német-evangélikus, zsidó-zsidó, amenyében a bejegyzett kitért volna, akkor a be-

Erre annál is inkább szükség van, mert a román petróleumtermelés egyes kutak kiapadása folytán, az utóbbi években csökkent. A német szakemberek máris utban vannak, hogy újabb kutak furásával hozták be a kiesett termelést. A németek ismerik a román petróleummezőket, már dolgoztak ott a világháború alatt, 1916-ban az antant ngvanis egy u. n. „Brandkommission”-t alakított a keres Trina—Wenger—Mazek-féle bizottságot, amely

elfosztotta a kutakat, úgyhogy Mackensen és Falkenhayn csapatai csak romokat találtak.

A németek ismert szervezőképességükkel a kutakat gyorsan rendbehozták, 1917-ben már sikerült is kitermelni belőlük 520 ezer tonna olajat, 1918-ban pedig 1.240.000 tonnát.

A folyékony nemzeti kincs jelentősége

A román olajmezők nagy része külföldi tőke birtokában volt. Igen nagy érdeklősége volt a Shell—Royal Dutch angol világgkonszernnek, amelynek elnöke a nemrég elhunyt Sir Henry Deterding, az Astra Romana nevű legnagyobb román olajvállalatnak is az elnökhelyettese volt. A külföldi vállalatok éles versenyt folytattak egymással.

a román nemzeti érdekeket alig vették figyelembe, mert csak a maguk profitját hajszolták.

A román közvélemény nyomására revizió alá vették a román bányatórvényt és kimondták, hogy a jövőben csak olyan vállalatoknak engedik át az állami olajmezők kitermelését, melyek vezetése és részvénytöbbsége román kézen van. A német tőke erősen háttérbe szorult eddig az angol és amerikai mögött. Főleg az olaj iszap kihasználására vetették rá magukat, melyből Cristescu román egyetemi tanár találmanva szerint szintén lehet olaját előállítani.

Az új gazdasági egyezmény nagy kezdeményező szerepet biztosít Németországnak a román gazdasági életben. A német tőke, amely már eddig is nagy érdeklődést tanúsított a nyersanyagokban gazdag Románia iránt,

eddig főleg a textiliparban és bányaiiparban vállalt érdeklőséget, most be fog vonulni a román olajiparba is.

Ennek első eredménye az lesz, hogy új kutak furásához látnak hozzá, hogy a termelés tovább csökkenését megállítsák. Ez természetesen Romániának is érdeke, mert az ország állami bevételének több, mint a fele az olajból származik.

jegyzés így módosul: etnikai származás: zsidó, vallása rom. kat. vagy ref. stb.

A második számú űrlapon

az ingatlan-tulajdonosnak is két példányban kell kitölteni

az összes családtagok és alkalmazottak feltüntetésével.

A ház mesterek, kapusok, házfelügyelők engedélyt kell kérjenek a rendőrkveszturától foglalkozásuk folytatásához. Az engedélyeket ez év április 23-tól számított harminc napon belül kötelesek beszerezni.

Az ingatlan-könyv fedőlapján a cím és a házszám rovatában olvasható, nagy betűkkel kell feltüntetni a háztulajdonos családi és keresztnévét.

Az ingatlan-könyv benyújtása **április 24-én, hétfőn kezdődik naponta reggel 8—1-ig és délután 5—7 óra között.**

A jelentkezési sorrendet esetről esetre a népesedési hivatal állapítja meg és a lapok utján közlik az érdekeltekkel: Hétfőtől egyenként az A betűvel kezdődő utcákban lakó háztulajdonosoknak kell jelentkezniük, még pedig: Abatorului, Abrud, Achile, Adrian, Agriculturilor, Alba Iulia, Albinelor, Gr. Alexandrescu, Alexandri, Alexandru cel Bun, Amurgulaj, Ana, Domnita Ancuta, Sfintilor Apostoli, Harmanul Arbore, Arborele verde, Arcasilor, Arhangel, Ardealului, Arenei, Arges, Astra, August, Augustini, Aurelian, Aurelei, Aviatiei és T. Avente.

A jelentkezési sorrend folytatását a rendőrség által kiadott közlemény alapján folytatjuk.

ARADI KOZLONY
Telefon: 11-51. Sûrgönyv.: KOZLONY
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.
Előfizetési árak:
Egész évre... 840 lel
Negyedévre 210 lel

Irógép. — pokolgép

Jean Costeau, a kiváló francia író bejelentette, hogy elkészült legjobb darabjával, amelynek La Machine à écrire (Az írógép) a címe...

Elyne, maga sem valami szorgalmas ember, nem igen töri a fejt ul darabimeken. Volt már egy darabja, amelynek Les Enfants terribles (A rettenetes gyermekek) volt a címe...

Igen ám, — felelte Cocteau — csakhogt ebben a darabban ez az írógép csakugyan valóságos pokolgép lesz. Tudnillik — névtelen leveleket írnak rajta.

Ófelsége kinevezte Románia ul portugáliai követét. Bucurestiből jelentik: Ófelsége Románia llszaboni követévé Constantin Zănescu meghatalmazott minisztert nevezte ki...

Üdvözlő táviratok Călinescu Armand miniszterelnöknek. Bucurestiből jelentik: A román fiatalság és a falmunkáló iparosok a következő táviratot intézték Călinescu miniszterelnöknek...

Volosin hazaérkezett. Ungvárról jelentik: Volosin volt kárpátukrainai miniszterelnök ma szőlőskői birtokára érkezett.

Ul német külügyi államtitkár. Berlinből jelentik: Hitler vezér és kancellár a birodalmi külügyi miniszteriumba államtitkárrá nevezte ki Gaus miniszteriiumi igazgatót...

EGY MILLIÁRD A TÖRÖK FEGYVERKEZÉS-RE. Ankarából jelentik: Az Ulus című lap jelentése szerint a török kormány ul fegyverkezési tervét dolgoztatt ki...

Pápai áldás egy fiatal temesvári asszonynak. Temesvárról jelentik: Schwartz Vilma, temesvári fiatalasszony, Schwartz Gyula, volt temesvári játékkereskedő leánya...

Placi rendőség ul vezetője. A placi rendőség élére Crisan Emil rendőrkapitányt, a második kerületi rendőség főnökét nevezték ki...

Tűzvész egy amerikai feyházban. NewYorkból jelentik: Hatalmas tűzvész keletkezett tegnap éjjel a worchestercounty-i feyházban...

Beccomagórtam, asszonyom, vagy azonal használni méltóztatik? Borok: Fehér falernoi, barolo vörös bor, pezsgő, szirakuzai moscato.

Kibocsátotta a posta az I. Carol jubileumi egységes bélyegeket. Tegnap volt I. Carol király születésének centenáriuma. Ez alkalomból a posta jubileumi bélyegeket bocsátott ki...

Egy királyi menü

A külföldi sajtó közli azt a menüt, melyet az olasz királyi pár villásreggelién íáltak fel Teluki gróf magyar miniszterelnök és Csáky gróf külügy-miniszter számára.

A királyi pár villásreggeliének étrendje következő volt:

- Erőleves csészében
Barátságú nemonti módon
Sonka madeira-mártással
Pulykamell libamáj-aszikkal
Genovai saláta
Snárga borsodóval
Nápolyi tortaogyorókrémmelel
Sajtos pástétom.

Borok: Fehér falernoi, barolo vörös bor, pezsgő, szirakuzai moscato.

Május 15-én életbe lép az új menetrend. Az új menetrend a nyert értesítések szerint május 15-én lép életbe. Az itteni vasútigazgatóság már kidolgozta a bányási vasútvonalak új menetrendjét...

Egyévi fogház — riasztó hírek terjesztése miatt. Kolozsvárról jelentik: A helybeli katonai törvényszék tegnap tárgyalta Bányai László szatmári lakos büntetését...

Elhunyt a szatmári plébános. Tudósítónk jelentik: Hofbauer Ignác, nyugalmazott plébános, vasmisés lelkész, kilencvenegy éves korában Szatmáron elhunyt.

Sertésvész elleni oltásokra való igénylések bejelentése. Aradváros állategészségügyi hivatala ez-úton hívja fel mindazokat, akik sertésvész, vagy más ragályos sertésetegség elleni védőoltások eszközését igénylik...

Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztó közönséget, hogy nagyobhmérvű javítások miatt f. hó 23-án, vasárnap, kedvező idő esetén, az áramszolgáltatás szünetelni fog reggel fél 8 órától déli 12 óráig...

Szóljosár

Beccomagórtam, asszonyom, vagy azonal használni méltóztatik?

ZÜRICH TŐZSDEZARLAT: Paris 11,80 és fél, London 20,86, Newyork 445,75, Brüsszel 74,90, Milánó 23,45, Amszterdam 236,65, Berlin 178,65, Száfia 504, Varsó 84, Belgrád 10,00, Bucaresti 325.

Leánykereskedők áldozata lett egy fiatal lány. Craiovából jelentik: Bititi Sofia craiovai uriaszszony fejelentést tett a rendőségen, hogy 16 éves leánya eltűnt, a megindult nyomozás során megállapított nyert, hogy a fiatal urilányt leánykereskedők kerítették hálójukba és Bucurestibe szállították...

Ujabb európai aranyhullám érkezett Amerikába. NewYorkból jelentik: A Federal Reserve Bank jelentése szerint csütörtökön Ujabb aranyszállítmány érkezett Európából 25 millió dollár értékben.

A vasut szigoruan igazoltatja a jegy nélküli talált utasokat. Az állomások forgalmi irodái utasítást kaptak a vasut vezérigazgatóságától, hogy a jegy nélküli talált utasok személyazonosságának megállapításánál...

APRILIS 23.: LÉGOLTALMI TANFOLYAM TEMESVÁRON. Részletes tájékoztatással szolgált az Aradi Közöny arról a passzív légóltalmi tanfolyamról, amelyeg Temestartomány vállalati vezetői számára április huszonharmadkán, vasárnap rendeznek meg...

Kivételek az exporttilalom alól. A Moniterul Official április 15-i száma szerint bőreszerzésnél fennmaradt gyapju exportálható, ha a nemzetgazdasági miniszterium ipari termelési osztálya úgy véleményezi, hogy elegendő gyapju van az országban...

A FŐUTON ELHELYEZETT PADOK UTÁN IS DIJAT SZEDET A VÁROS. A város pénzügyi szolgálata elrendelte, hogy a főútnak a városráztól az Alexandri-uccáig terjedő szakaszán elhelyezett padokat igénybevevők közönségnek is jegyet kell váltania...

Vasárnap délután tartja meg közgyűlést az aradi Vörös Kereszt Egylet. A Vörös Kereszt Egylet vasárnap, április huszonharmadkán délután hat órakor tartja meg rendezévi közgyűlést...

Németországban szerepel a bucaresti-i Opera együttese. Bucurestiből jelentik: A fővárosi Opera együttese tegnap este elutazott Németországba, ahol Frankfurt am Mainban négy előadást fognak tartani...

Férfizarándoklat Mária-Radnára. Közöltük már, hogy május hetedikén az évante szokásos férfizarándoklat indul Temesvárról Mária-Radnára, amelyen ez-úttal is sokszázan vesznek részt...

Koszorúmegváltások. Koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Gál Albertné ravatalára: Halmos János 100 lel...

Ploesti-i gimnazista-lány rejtélyes halála. Ploestiből jelentik: Csütörtök reggel 6 órakor Nedela és Buda községek között a 12 kilométerreljő kőnél az út szélénél egy szénnégett leányholttestet találtak...

Senkit sem terhel felelősség a Kádas-telepi élelmiszer-mérgezés miatt

Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy a Kádas-telepen a romlott krémeslepeny egy halálesetet és több sorozatos megbetegedést idézett elő. Mint megírtuk, az egyik kádasitelepi családnál régi krémestésztát szolgáltak fel a vendégeknek, akik közül többen gyomormérgezést kaptak. Ezek közül Bajkán Anna a kórházban meghalt, míg a betegek közül Bajkán Mihályné maradt a kórházban, mivel a többiek állapota már kielégítő. A most lezárult rendőrségi vizsgálat megállapítása szerint a tömegmérgezésért senkit sem terhel felelősség.

— Magas kiüntetésekot kapott a Szentatvától a magyar miniszterelnök és külügyminiszter. Rómából jelentik: XII. Pius pápa tegnap ünnepélyes kihallgatáson fogadta a Rómában tartózkodó magyar államférfiakat. A Szentatya ez alkalommal gróf Teleki Pál miniszterelnöknek átnyújtotta a Pius-rend nagykeresztjét. Csáky külügyminiszternek a Szent Gergely-rend nagykeresztjét. A magyar államférfiak ezután látogatást tettek Maglione bíboros-államtitkárnál, akinek Teleki átnyújtotta a kormányzó által adományozott Magyar Érdemrend nagykeresztjét.

— Fiataltiszt öngyilkossága Temesváron. Temesvárról jelentik: Nicolae Rozaru, 26 éves főhadnagy öngyilkossági szándékból revolverrel szívenlőtte magát és azonnal meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkosság oka boldogtalan szerelem volt. Az életunt katonatiszt holttestét Râmnicul Vâlcea-ba szállították.

Ennyibe került...

Burgosból jelentik: A spanyol nemzeti hatóságok pontos számadatokat hoznak nyilvánosságra a polgárháború áldozatairól. A polgárháború 32 hónapja alatt nem kevesebb mint egymillió kétszáz ezer ember halt meg erőszakos halállal. Ebből a számból csak 450.000 ember tartozott a szembenálló hadseregek köteleivel, míg az áldozatok túlnyomó többsége 750.000 ember — a polgári lakosságból került ki részben a kivégzések, részben a bombázások következtében pusztult el. A burgosi hatóságok állítása szerint a nemzeti hadsereg jobb felszerelése következtében mindössze 130.000 embert veszített, míg a köztársaságiak veszteségeiként 320.000 elesett katonára szerepel.

— Felhívás az aradi állami főgimnázium magántanulóihoz. Az intézet felhívja a III—VIII. osztályu magántanulókat, hogy fizikai és kémiai gyakorlati és kísérleti elővizsgálatokra május hó 2-án a Moise Nicolae-liceum vegyi amfiteátrumában jelentkezzenek. Az elővizsgálatok 2-től 6-igáig fognak megtartatni.

— Nappal borbélyegény. — Éjjel betörő. Csíkszeredáról jelentik: A rendőrség letartóztatta Deli István borbélyegényt, ki Csíkszereda lelegeansabb fodrászműhelyében, a „Corso“-ban volt alkalmazva. A borbélyegény nappal szorgalmasan dolgozott, éjjel pedig betöréseket követett el a környéken. A vizsgálat során kiderült az is, hogy Deli, ki magyar állampolgár, hamisított irások alapján tartózkodik az országban. Deli Istvánt átadták a brassói katonai törvényszéknek.

— Kolozsvári kiküldött teremt békét a szatmári ügyvédi kamarában. A szatmári ügyvédi kamara válasza már köztben zárt eredménnyel. A bucaresti-i szövetség a legutóbbi választás megsemmisítése után, az új választás levezetésére dr. Zigre Nicolae küldte ki. Mivel időközben dr. Zigre Nicolae kultuszminiszterre nevezték ki, a bucaresti-i szövetség szerdán délelőtt leérkezett levelében arról értesítette a szatmári kamarát, hogy a választás levezetésével, valamint ennek időpontjának megállapításával dr. Metes Petrut, a kolozsvári ügyvédi kamara tanácsosát bízták meg.

— Betörtek a constantai vámhivatal raktárába. Constantából jelentik: Az éjszaka folyamán betörtek a vámhivatal raktárába, ahol a csempészekről elkobzott holmikat őrizték. A betörők felforgatták az egész raktárt. A vámhivatal vezetői most leltároznak, hogy megállapítsák, mit loptak el a betörők.

— „Harapós“ községi bíró. Turnu-Severinből jelentik: Tudose Nicolae, Parile Mare község bírója összeveszett Ion Calota éjjeliőrrel. A veszekedés verekedéssel folytatódott, melynek során a községi bíró megharapta az éjjeli őrt kezét. A harapások olyan súlyosak voltak, hogy az éjjeli őrt kórházba kellett szállítani.

— Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztálya értesíti tagjait, hogy a kaszói menedékház közgyűlése f. hó 26-án, szerdán tartja meg.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16. (Tel.: 15-30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14-80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68. (Tel.: 14-70.)

Megkezdődött Aradon az állampolgári nyilvántartásból kimaradtak jelentkezése

Sok aradit érdekel a belügyminisztérium intézkedése a rendezetlen állampolgársági ügyek elintézéséről

A város közigazgatási szolgálata felvilágosítással szolgál az állampolgárságok rendezése ügyében

Általános érdeklődést keltejt az Aradi Közlöny mult szombaton megjelent közleménye, amelyben arról számoltunk be, hogy

az aradi városvezetőséghez is megérkezett a belügyminiszterium rendelkezése az állampolgári nyilvántartásból önhibájukon kívül kimaradt, de állampolgárságra jogosult egyének helyzetének rendezéséről.

Megírtuk, hogy a miniszterium leirata értelmében minden ilyen esetben közvetlen a naturalizálási és állampolgári jogot elismerő bizottság elnökehez kell az érdekelteknek fordulniok és, hogy ez a bizottság az igazságügyminiszterium mellett működik.

A közlemény hatása alatt már eddig is többen fordultak a város közigazgatási szolgálathoz felvilágosításért, ahol a szükséges tájékoztató, sokkal, minden érdekelt számára készséggel szolgálnak. Feltűnő sokan fordultak ilyen állampolgársági ügyben szegénységi bizonyítványért a városvezetőséghez, mert — amint közleményünkben már említettük, — a román származásu kérelmezőknek 680 leies bélyegzett iven (coala timbrata) kell a naturalizálást kérniök, amihez ezen kívül 100 lei igazságügyi, valamint 2 lei repülőbélyeg járul.

Ez a 762 leies megterhelés, amihez egyéb, igen jelentős kiadások is járulnak — például a mellékletek beszerzési költségei és a bélyegilletékek, — olyan kiadást jelent az állampolgársági ügyeket rendezni kívánó polgárok számára, amik nem minden érdekelt tud elviselni. Mivel pedig a tisztázási eljárásra nem mindennap adódik lehetőség — hiszen éveken keresztül semmi sem történt az állampolgárságra jogosult és mégis jog nélkül maradt számos érdekeltek helyzetének rendezésére — **senki sem akarja elmulasztani az alkalmat, amit a belügyminiszterium hivatalos közleménye jelent, vagyis azt a lehetőséget, hogy ezáltal figyelembe is vegyék a helyzetük igazolására benyújtott kérvényt és iratokat, azok a szegény sorban élő polgárok, akik annak idején önhibájukon kívül maradtak ki az állampolgári nyilvántartásból, most kivétel nélkül szegényjogon próbálják a helyzetük rendezését célzó eljárást lebonyolítani.**

Az alábbiakban különben ismét közöljük a belügyminiszteriumnak az aradi városvezetőséghez küldött átiratának azon részét, amely a naturalizálással kapcsolatos feltételeket tartalmazza:

Azok, akik román faji származásuak és román állampolgári minőségük elismerését kérik, kérelmükhöz csatolják irataikat és egy kilenc leiel felbélyegzett ivot. A más faji származásuak, naturalizálásukat kell kérjék, még pedig 660 leiel felbélyegzett bélyeges iven (coala timbrata) amihez 100 lei igazságügyi és 2 lei repülőbélyeg járul. Ezzel kapcsolatosan felhívjuk az érdekelteket lakosság figyelmé arra, hogy az említett új törvény 28.ik szakaszában említett iratokon kívül a következő okmányok melléklése is szükséges: 1. Születési bizonyítvány másolata. 2. A szülők házasságáról szóló anyakönyvi kivonat, ha pedig a kérvényező természetes gyermek, úgy az édesanya születési bizonyítványa mellékelendő. 3. Erkölcsi bizonyítvány, amelyet városi lakosok számára a városvezetőség, egyébként pedig a csendőrzás vezetője állit ki. 4. A bünyégi nyilvántartó (casier judiciar) bizonyítványa, annak igazolására, hogy nem szenvedett bünyető ítéletet. 5. Hiteles nyilatkozat, amelyben bejelentik, hogy minden idegen alátvalói vonatkozásról lemond és román állampolgárságát kívánja elismertetni. 6. Ha a kérvényező a csatolt területen lakik, igazolnia kell, hogy az egyesülés időpontjában illetőséggel bír a Romániához csatolt területek valamelyikén és akaratától teljesen független ok miatt nem vezették be az állampolgársági nyilvántartásba, valamint azt, hogy nem optált idegen állampolgárságot. 7. A születési hely előljáráóságának, vagy egyházi hatóságának igazolása — adott esetben — hogy a kérvényező valóban román faji származásu.

Egyben kérjük Önöket, hogy az idegen alattvalóknak, akik uttlevéllel tartózkodnak az országban már hosszabb ideje, juttassák tudomására, amennyiben kérték a naturalizálást, az idegen állampolgárságról való lemondás nyilatkozatát csak a bizottság kérésére kell benyújtaniok, miután megállapították, hogy a kérvényező eleget tesz az

összes törvényes követelményeknek abból a szempontból, hogy számára megadható az állampolgárság, mert így akarják elkerülni, hogy a kérvényező esetleg minden állampolgárság nélkül maradjon, mint az néhány esetben megtörtént.

Minden érdekeltnak figyelembe kell ajánlani, hogy a naturalizálási kérelem, annak végleges elintézéséig, a törvény 25—27 szakasza értelmében, semmiben sem változtatja meg a naturalizálást kérő idegen helyzetét.

Felvilágosításokkal továbbra is készséggel szolgál a város közigazgatási ügyosztálya.

Kaletzky Vilma bucszik Aradtól

Oyengélkedése miatt a közeljövőben eltávozik Aradról Kaletzky Vilma ismertnevű aradi zongoratanárnő. Kaletzky Vilma neve hozzánt Arad zenei életéhez, a kitünő pedagógus keze alól számos országhatárokon túl is ismeret művész került ki. Husz esztendőn keresztül tanárnője volt a Városzenedének, a Katolikus Dalegyletnek vezetőorgonistája volt és az aradi nemz. zsidó hitközség énekkarának vezetője. A kiváló tanárnő szerelmeyei is sikert arattak, jeles művészek adották elő az aradi Minoriták templomában „In Memoriam“, „Tanum Ergo“ stb. számait. A kitünő zongoratanárnő, aki 47 évi működés után, még a legutóbbi hetekig is aktív tevékenységet fejtett ki, súlyosan megbetegedett. Általános idegyulladás állapototak meg orvosai, akik azt tanácsolták, hogy a fájdalmas betegség ellen, amely amugy is ágyhoz szögezte, egyik külföldi szanatóriumban keresse gyógyulást. Kaletzky Vilma rövidesen eltávozik, tanítványaitól is lapunk utján bucsuzik el.

Öt fegyenc vakmerő szökése a prahovai fegyházból

Bucurestiből jelentik: A prahovai fegyházból az elmült éjszaka megszökött 5 fegyenc, akik a fegyház körül levő erdőségbe menekültek. A rendőrségnek sikerült négy fegyencet elfogni, az ötödik azonban még mindig szökésben van. Mint kiderült, a megszökött fegyencek rövidzárlatot csináltak és a sötétség leple alatt hajtották végre tervüket.

Prahova és Dambovitamegyék lakossága annak a vakmerő szökésnek a hatása alatt áll, amely a marginenii fegyházban történt. Az öt fegyenc kétségbeesett harcot folytatott az üldözésekre kiküldött csendőrökkel, amig végül is négyet elfogtak közülük. A szökés hírére az összes környékbeli csendőrösök átkutatják az egész környéket, míg végül is sikerült a szökött fegyencek nyomára akadni, kivéve az ötödiket, akinek sikerült eltűnnie.

A légügyi minisztérium új repülőgép-rendelése

Bucurestiből jelentik: A turisztikai repülés fejlesztése érdekében a lég- és tengerészetiügyi miniszterium több repülőgép-rendelést eszközölt a belöldi és külföldi üzemekben. A repülőgépeket a miniszterium osztja szét a magánrepülőegyesületek között. Az első szállitmány tegnap este már meg is érkezett a fővárosba, amely összesen hat gépből áll és pedig öt Klemm-típus Németországból és egy Savoya-Marchetti Olaszországból.

SCALA NAGYFELMEK SZINHÁZA TEL. 20-10

Ma kettős bemutató!

DICK FORAN
1. „Az indiánok réme“
PAT O'BRIEN
2. „A szerelem kertje“
UJ FOX JOURNAL. — D. a. 8 órákor matiné, négyóránál trakkal
5, 7.15 és 9.15 órákor.

A KORAI VÉNÜLÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT...

Ha az arc nem ráncos, a bőr üde és a mell kemény... ez ugyebár azt jelenti, hogy a nő fiatal?... "A jó vér teszi a bőrt széppé", mondják a délfraanciaországi asszonyok és igazuk van, a bőr szerves része a szervezetnek és annak minden változását magán viseli. Mihelyt a vér romlani vagy szegényedni kezd, a bőr színe viaszszárgává vagy halványzürkévé válik; elveszti fényét, összeráncosodik rózsái elhervadnak.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy a szép bőr az egészség tükrö. A korai vénülés elkerülésének előfeltétele a vér ifjúságának és tisztaságának megőrzése, amit azáltal tudunk legbiztosabban elérni, ha minden este beveszünk egy kevés URODONAL-t. Az

URODONAL

megőrzi az ifjúságot.

Kapható gyógyszeria rakban és drogériákban.

SPORT KÖZLÖNY

Az AMEFA (AMTE) — Victoria nemzeti bajnoki mérkőzés az aradi futballmüsor legkimagaslóbb eseménye

Teljes forduló a kerületi elsőosztályu bajnokságban — Részletes műsor és bíródelegálás

Az aradi futballmüsor legkiemelkedőbb eseményének az AMEFA (AMTE) — Victoria nemzeti bajnoki mérkőzés ígérkezik. A kerületi elsőosztályu bajnokságban teljes fordulót bonyolítanak le:

Az Unirea a Transilvania ellen nagy favoritként indul a küzdelemben. Az Astra — Hakoah mérkőzésnek a papirforma szerint az Astra a favoritja, de a feljavult Hakoah, amely a legutóbb is egy pontot vejt el a CAA (AAC)-tól, nyiltá teheti a mérkőzés sorsát. Azt a meccset az AMEFA (AMTE) — Victoria mérkőzés előtt, bonyolítják le. A Tricolor az esélyesebb a Crisana elleni mérkőzésen, de a Crisana pontszerzése sem lenne nagy meglepetés. Az SGA (ATE) aligha veszihet a Gaiana ellen. A Titanus is nagy favorit az Infelegerea (Egyetértés) elleni mérkőzésen. A brádi pályán a Mica — CAA (AAC) mérkőzést játszák le, amelyen a papirforma szerint a CAA (AAC) csak megnehezítheti a bajnokjelölt győzelmét, de megakadályozni aligha lesz képes. A CAA (AAC) vezetőse közli az itt felsorolt játékosokkal, hogy vasárnap reggel fél hat órára jelenjenek meg a vasuti állomásor: Thaller, Ujj, Kosik, Lingurar, Miklóssy, Koluncsics, Prokopetz, Zvitkovijs, Koznicza, Neumann, Gábor, Domschitz.

Az aradi futballmüsort, másodosztályu, szövetségi díj és ifjúsági bajnoki mérkőzések egészítik ki:

A részletes aradi futballmüsor és bíródelegálás a következő:

NEMZETI BAJNOKSÁG:

AMEFA (AMTE) — Victoria, Gloria-pálya, 16.45 órákor, bíró: Ionescu Tope, határbírók: Höhn és Adamovici.

KERÜLETI I. OSZTÁLY:

Unirea — Transilvania, AMEFA (AMTE)-pálya, 10.00 órákor, bíró: Czégka, határbírók: Marienut és Weinberger.

Astra — Hakoah, Gloria-pálya, 15.00 órákor, bíró: Crâznic dr., határbírók: Kalmár és Karlich.

Tricolor — Crisana, Titanus-pálya, 15.45 órákor, bíró: Oprița, határbírók: Burdan és Milanovici.

Gaiana — SGA (ATE), CAA (AAC)-pálya, 16.30 órákor, bíró: Pfeiffer, határbírók: Barja és Luțai.

Titanus — Infelegerea (Egyetértés), Titanus-pálya, 17.30 órákor, bíró: Burdan, határbírók: Oprița és Ardelean Ioan.

Mica — CAA (AAC), brádi-pálya, 15.30 órákor, bíró: Darázs.

KERÜLETI II. OSZTÁLY:

Vulturul — Sparta, Vulturul-pálya, 16.00 órákor, bíró: Husztik (?), határbíró: Gábor.

SZÖVETSÉGI DIJ:

Gloria — Transilvania, Unirea-pálya, 13.00 órákor, bíró: Gombos.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

Astra — Hakoah, CAA (AAC)-pálya, 9.00 órákor, bíró: Macian.

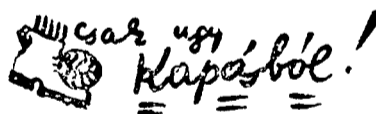
Gloria — Infelegerea (Egyetértés), Gloria-pálya, 10.00 órákor, bíró: Chiral.

CAA (AAC) — AMEFA (AMTE), Gloria-pálya, 13.15 órákor, bíró: Goicea.

Tricolor — Fortuna, Titanus-pálya, 14.00 órákor, bíró: Milanovici.

Gaiana — SGA (ATE), CAA (AAC)-pálya, 14.30 órákor, bíró: Pálffy.

Unirea — Transilvania, Unirea-pálya, 15.00 órákor, bíró: Polareczky.

A csernovitzi Jahn visszalép a bajnokságról. A Jahn vezetősége elhatározta, hogy még a bajnokság befejezése előtt visszalépnek a bajnoki küzdelemből. A csernovitzi csapat nem tud megbirkózni az egyre növekvő anyagi megterhelésekkel, ezért inkább már most beszüntetik működésüket.

Májusban Bucurestiben játszák a Slavia együttese. A Venus már régebben tárgyalásokat folytat a prágai Slavia vezetőségével egy, vagy két bucaresti-i mérkőzésre vonatkozóan. A két egyesület meg is állapodott abban, hogy a mérkőzéseket április 30-án és május 1-én bonyolítják le. Végül is a cseh csapat vezetősége közölte, hogy ezeken a napokon kénytelen Bucurestibe jönni, azonban május 28. és 29-én készséggel elfogadja a meghívást.

A galati-i Gloria CFR nem hallandó kiadni Praszler J-öt a Iuventusnak. Praszler Ernő, az AMEFA (AMTE) volt játékosának testvéröccse jelenleg a galati-i Gloria CFR csapatában rugia a labdát. A hét folyamán leutazott Bucurestibe, ahol orvosi kezelésben részesítették. A Iuventus vezetősége szeretné volna kipróbálni az egyik edzőmérkőzésen. Erről tudomást szerzett a galati-i csapat képviselője és azonnal vonatraült Praszler II-vel és mindketten visszautaztak Galatiba. A vezetőség kijelentette, hogy semmi szín alatt nem hajlandó lemondani Praszleréről, mert jelenleg a B-osztályban sem lehet találni megfelelőbb és jobb hátvédet. Ha átadásról lenne szó, úgy a galati-i csapat vezetősége csak az FC Rapidnak hajlandó kiadni.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

GOOÓL..!

A görög futballcsoda, a bucaresti csillagos klub Csillaga, vidáman rugta a labdát a felső tízezer csapatában, amíg meg nem unta. Nevétől voltak hangosak a pályák, remek testcselét miatt bosszankodtak a hávédék és védhetetlen góljai miatt könnyeztek a kapusok. Humis a pályán utólrhéghetlen volt, mert Humis itt volt, Humis ott volt, Humis mindenütt volt — míg most egyszerre teljesen eltűnt. Nem a pályán, hanem az életben. Végeredményében ugyanugy csinálta mint egy mérkőzésen. A félvonal táján várta a pompás leadást. Villámgyorsan átvette a labdát, kiugrott a hávédék között, lőtt, — gól! Észre sem vették az akciót, oly gyorsan történt. Most is Szombaton "villámgyorsan" átvette jól leadott utlevélét, kiugrott örzésére rendelt hávédék közül, egy, kettő, három, már is a háfárvonalon termett, lőtt és gól — a Venusnak. Ez volt az első öngól, amit a csatár rugott saját csapatának. Humis a bajnokság előestéjén vízbehagyta futballcsapatát, mintha egy közönséges vízipólo együttesről volna szó és a töle megszokott gyorsasággal felült a gyorsvonatra. Humisitlan Humis elgondolás volt. Most egymásután jelennek meg cikkek, hogy Humis "végevényesen, nemzetközileg el kell tiltani a labdarugástól", de ezek már csak olyan kései panaszok. Humis már úgy látta, hogy csapatától a bajnokságot elvenni nem lehet, visszament hazájába gólokat rugni. Vidéki csapatok kapusa örüljétek — nincs többé Humis bomba, nincs többé Humis gól, most már csak még néhány centert kellene megszökéteni és akkor egyáltalán nem esne gól!

Az ökölvívó Európabajnokság

Dublin. Zsufolt ház, mintegy három ezer néző előtt kezdődtek el az ökölvívó EB küzdelmei az ir fővárosban. A versenyeket ünnepség vezette be. A résztvevő tizenkét nemzet 71 ökölvívója felsorakozott a szorító négy oldalán. Himnuszok, majd rövid üdvözlő beszéd után került sor az első forduló mérkőzéseire. Eredmények:

Légsúly: Obermauer német győz S. Kirsch angol ellen, Ingle ir nyer Engelen belga ellen, Nardecchia olasz kipontozza Jasinskit (lengyel).

Bondi csak a harmadik menetben hengerelt. Harmatszuly: Bondi magyar győz Doyle ir ellen. A hazai közönség irózatoss hangorkánál küldi harcba a kis irt. Két menetben át rohamoz Doyle és Bondi balegyeresei és horgai nem tudják megállítani a támadásokat. A 3. menetben azonban visszasaesik az ir és Bondi nagy fölénybe kerül. Kezmeny horgai alaposan megrendítik Doylet.

J. Watson angol nyer Van der Mousse belga ellen, Sergio olasz győz Sobkowiak ellen.

Pehelysúly: Czortek lengyel győz Cortonesi olasz ellen.

Könnysúly: Kanäpi ész győz Gernon ir ellen. Kowalski lengyel nyer Peire olasz ellen, Nürnberg német győz Gallie angol ellen.

Középsúly: Suhonen finn a 2. menetben küti a német Baumgartent.

O A Gloria Temesváron. Vasárnap, április 23-án a Gloria Temesváron mérkőzik a Chinezul (Kinizsi) csapata ellen. A fontos mérkőzésre való tekintettel a Gloria különvonatot indít Temesvárra. A menettérú jery ára 100 leibe kerül. Részletes felvilágosítással Canea Tulju pénzügyi főtitviselő szolgál (a pénzügyigazgatósági-palota második emelet 24. számú szobájában) akinél a jelentkezések eszközölhetők. A különvonatra eevébként szomhat delio fogadnak el jelentkezést.

OF. P. T. T. RESEDINTA PR. ARAD I.

Nr. 6950 din 17 Aprilie 1939.

PUBLICATIUNE Nr. 6950—939.

Se aduce la cunostinta celor interesati cá pentru aprovizionarea acestui oficiu cu combustibil lichid, se va ține in ziua de 5 Mai a. c. orele 10 a. m. la acest oficiu in camera Nr. 15. Odată cu aceasta tinându-se licitatie si la Dir. generală P. T. T. Bucuresti.

Contitutea pentru care se va licita va fi combustibilul necesar intrereterei auto-camioanelor dela acest oficiu pe exercitiul anului 1939—1940. adică: 6000 litri benzina usoară, 80 kg. ulei de automobile tip vară, 70 kg. ulei de automobile tip iarnă, 80 kg. unsoare consistentă, 40 kg. valvolină, 80 litri petrol rafinat.

Ofertele timbrate se vor depune in ziua licitatiei impreună cu garantia de 5 la sută asupra valoarei ofertei in numerar sau efecte garantate de stat. Licitatia se va tine in conformitate cu Normele Generale pentru tinerea licitatiilor administrative publice publicate in Mon. Of. Nr. 127—931, cum si regulamentul O. C. L. Caetele de sarcini respective se pot vedea zilnic la Biroul Economat dela acest oficiu (7.30—13.30). Diriginta resedintă pr. de judet P. T. T.: Indescifrabil.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Birtolon Aurel nevezték ki az aradi mezőgazdasági kamara elnökévé

Konopi Kálmán dr. a kamarai vezetőség tagjai között

A Monitorul Oficialban királyi dekrétum jelent meg, amely kinevezi a mezőgazdasági kamarák új vezetőségeit. A kinevezések három évre szólnak.

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a mezőgazdasági kamarákat teljesen újjászervezték és a mezőgazdasági kamarák a jövőben, mint a földművelésügyi minisztérium szerveivel működnek. Ez az újjászervezés tette időszerűvé azt, hogy a kamarák élére új vezetőségeket nevezzenek ki.

Munkásküldöttség

Tataru dr. királyi helytartó előtt

Kolozsvárról jelentik: A napokban kolozsvári munkásküldöttség kereste fel Tataru Coriolan dr.-t, Szamos-tartomány királyi helytartóját. A küldöttség tagjai: Lucian Alexandru dr. ügyvéd, Pálfiy Tibor, ifj. Jordáky Lajos és Muresanu Alexandru azt a kérelmet terjesztették a helytartó elé, hogy tegye lehetővé a május 1-i hagyományos munkásünnepnek minél szélesebbkörű megünneplését. A királyi helytartó ígéretet tett, hogy intézkedni fog, hogy Szamos-tartomány területén a hatóságok mindenütt engedélyezzék a munkás-ünnepségeket.

A küldöttség ezután a magyar nyelvhasználat kérdésére tette szavát. Kérte annak olyan értelmű rendezését, hogy az államnyelvet tökéletesen nem beszélő magyar munkás, saját anyanyelvén értekezhesse a hatóságokkal. Tataru dr. közölte a küldöttséggel, hogy a nyelvhasználat ügyét most szabályozzák a kisebbségi statutum keretében és a kérdésben a kormányzat megnyugtató megoldást talál.

Minden pékműhelyben fürdőhelyiséget kell a munkások számára létesíteni

Megszigorították a borbélyok és fodrászok számára kötelező egészségügyi óvintézkedések feltételeit

Rendkívül fontos, a város valamennyi sütő és borbélyiparosát érintő rendelkezést bocsátott ki a városi egészségügyi szolgálat vezetője, dr. Cotiu Romuald városi főorvos. A rendelet az egészségügyi törvényekre való hivatkozással úgy intézkedik, hogy a jövőben a város területén működő összes pékműhelyekben fürdőhelyiséget kell berendezni a pékmunkások számára, hogy minden alkalommal itt fürdjenek meg a kenyérdagasztással és sütéssel foglalkozó alkalmazottak tisztálkodása. A fürdés a munka megkezdése előtt kötelező és ennek a közegészségügyi rendszabálynak betartását a legnagyobb eréllyel ellenőrzik. Ezzel kívánja lehetetlenné tenni a főorvos, hogy izdadt, a kellő tisztasági rendszabályok nélkül munkaközben ovhatatlanul tisztátalanná váló munkások kezeljék a kenyérsütés és általában

Az említett királyi dekrétum értelmében az aradi mezőgazdasági kamara elnökévé BIRTOLON Aurel nyugalmazott őrnagyot, az ismert mezőgazdasági szakembert és állatexporthort neveztek ki. A bizottság tagjai a következők lettek: Axente SECULA, aki eddig elnöke volt a kamarának, KONOPI Kálmán dr., az EGE aradmegyei tartományának elnöke és a Nemzeti Újjászülletési Front főtanácsának tagja, valamint MARZA Simion.

a kenyérsütés különböző munkálatai során a kenyéryanagot. A tisztasági intézkedések kiterjeszkednek a tészta-anyag elkészítésére, a dagasztásra és a sütésre egyaránt, míg a már kész kenyérral kapcsolatos egészségügyi rendszabályokat más szempontok határozzák meg.

A másik főorvosi intézkedés értelmében a jövőben minden borbély és fodrászműhelyben mielőtt a személyzet megkezdje a munkát, szigorú fertőtlenítést kell alkalmazni. Ennek megfelelően a borbély és fodrászműhely alkalmazottai, minden egyes esetben amikor új vendéget szolgálnak ki, kötelesek kezüket és az összes, munkaközben használt műszereket fertőtleníteni, amit azután a munka végeztével is meg kell ismételnük.

Tisztázzuk a kérdést:

KÖLTÖZÉS. Abban az esetben, ha Ön céget Bucurestibe akarja áthelyezni, vagy ott fiókot akar nyitni, engedélyt kell kapion előzetesen erre a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamarától és meg kell felelnie mindazoknak a feltételeknek, amelyeket az 1938. december 15-iki cégtörvény előír.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Az Aradi Közlöny legutóbbi számában a részvényekről írt cikkünkkel kapcsolatban közöljük, hogy a kérdéses intézkedés a Monitorul Oficial április elsejei számának 2006. oldalán jelent meg. Az ügy ismertetésére egyébként még visszatérünk.

— Bánáti gabonaiac: Buza 78 kg. fajsúlyu 370 lei, árpa 380—400, tengeri 350, zab 450 lei.

— A könyvvezetési átalány további fenntartását kéri a kiskereskedők egy része. Legutóbb részletesen ismertettük a kiskereskedők és kisiparosok könyvvezetési kötelezettségével kapcsolatos intézkedéseket. Mint jelentettük, azok a kiskereskedők és kisiparosok, akik a patenta fixa I—VII. osztályába tartoznak, vagyis évi adóalapjuk az 50 ezer lejt nem haladja meg, teljesen mentesülnek a könyvvezetés kötelezettségéről, míg a többieknek pontosan és szabályszerűen kell vezetniük az üzleti könyveket. Jelentettük azt is, hogy az aradi fűszerkiskereskedők azt kérik, hogy a patenta fixa VIII. osztályán felüli kiskereskedők esetében továbbra is tarssák érvényben az évi 200 lejes átalány fizetésének rendszerét, amelynek ellenében mentesülnek a pontos könyvvezetés kötelezettségéről. Amint most értesülünk, a bucuresti-i kiskereskedők egy csoportja most emlékirattal fordult a pénzügyminiszterhez, akitől azt kérték, hogy azon kiskereskedőkre vonatkozóan, akik a patenta fixa VIII—X. osztályába tartoznak, ismét léptessék életbe a 200 lejes átalány rendszerét és ennek ellenében mentesítsék őket az alól, hogy pontosan vezessék az üzleti könyveket.

A Kishitel Bank és Takarékpénztár R. T. Arad.

Holnap

(vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja

évi közgyűlését

saját helyiségében, melyre ezuton hívja meg az igen tisztelt részvényeseket.

Az Igazgatóság.

— Aradiak a temestartományi utazók egyesülete Temesváron közgyűlést tartott, amelyen az egyesület aradi tagozata is képviseltette magát. Az egyesület elnökevé ismét Hentz Józsefet választották meg, míg a választmányba Aradról Friedmann Dezső, Neuländer Endre, Naftali József, Freund Ignác, Hess Jenő, Reich Béla, Barcza N. és Paszternák Márkus kerültek. A közgyűlésen Aradról főbb vezetőségi tag és Fuchs Andor titkár jelent meg. Az aradi tagok beszámoltak arról, hogy Aradon rendkívül eredményes szervező munka folyt, amennyiben az aradi tagozat létszáma 30-tól 128-ra emelkedett. Ezt a szervező munkát egyébként tovább folytatják és oda hártnak, hogy az utazók szakmai érdekeit a lehető leghatásosabban megvédjék.

— KEDVEZMÉNY A FORGALMIADÓ FIZETÉSÉRE. Az aradi pénzügyigazgatóságra miniszteri rendelkezés érkezett a forgalmiadó fizetésével kapcsolatban. Annak idején már jelentettük, hogy minden vállalatoknak, amelyek rakáiraiban olyan árucikkek voltak, amelyek forgalmiadója április elsejétől emelkedett, március 31-ikén leltárt kellett felvenniük a raktárjukban levő árról és a rézl. valamint az új forgalmiadó közötti különbséget le kellett fizetniük. Az elmúlt hetek eseményeire való tekintettel a pénzügyminiszterium engedélyt adott a most Aradra érkezett rendelet értelmében arra, hogy ezt a különbséget az érdekeltek havi részletekben fizessék ki. Az első havi részletet azonnal le kell róni.

— A hetipiác áral. Az aradi hetipiácban gabonaművekben csekély volt a felhozatal. A gabonárák a következőképpen alakultak: Buza q. 370 lei, tengeri 340, árpa 380, zab 500 lei. — A hetipiác további árai a következők: Zöldsejtiac: Csipőse zöld paprika drb. 2—3 lei, burgonya kg. 4—5, újburgonya 12, hagyma 3—5, zöldbab kg. 10, tormá drb. 3, lence kg. 8, répa kötege 2, paszternák 2, petrezselyem 2, hónapos retek kötege 3—5, paraj kg. 1, spárga 20, fokhagyma kg. 5—6, savanyú káposzta kg. 6—8, léveshő való zöldsej kötege 3, uborka drb. 2—3, saláta 2 drb 1 leu. — Tel és tejtermékek: Tehénúró kg. 16 lei, tej literje 5—6, savanyú juhtej 16, tejföl 20—40, vaj kg. 50—90 lei. — Tojás drb. 170—2 lei. — Gyümölcsiac: Alma kg. 12—20 lei, dió kg. 25, hámozott dió 80, aszalt szilva 26 lei. — Baromfiac: Tyúk párja 100—150 lei, kővér liba 300—420, sovány liba 170—200, eszike 70—100, kővér kacsa 200—240, sovány kacsa 100—120 lei.

A Krupp művek „aratása” 400 millió lejt keresett az elmúlt évben a von Bohlen familia

Berlinből jelentik: A Wirtschaftrink című német gazdasági lap tudósítást közöl, amely szerint az elmúlt év a legjobb volt a Krupp-művek számára. A Krupp von Bohlen familia kilenc millió márka, kb. 400 millió lejt tiszta hasznot húzott az elmúlt évben, a mérleg egymilliórd 200 millió márka egyenleget mutatott. A hatalmas fegyvergyár munkásainak számát tizenhatezer lélekkel szaporította az elmúlt évben és az összes alkalmazottainak a száma 125 ezer.

A mérleg adatai szerint — írja a német gazdasági lap — a Krupp-művek még sokkal több eredményt is érhetett volna el, tekintettel a kitűnő konjunktúrára, ha a német hadsereg pontosabban fizette volna a megrendelt és ha az idegen megrendelők nem vesztették volna el a bizalmukat és nem rendelték volna meg a fegyverszükségletüket más országokban.

Jugoszlávia katonai ereje

Belgrádból jelentik: A Militärwochenblatt című német katonai folyóirat részletes cikkben foglalkozik Jugoszlávia katonai erejével. Jugoszlávia öt katonai körzetre van felosztva, a következő székhelyekkel: Belgrád, Sarajevo, Skopje, Agram és Nis. Az országban általános katonai kötelezettség van életben, amely 21 évtől 50 évig terjed, háború idején pedig 17 évtől 55 évig. A szolgálati idő 18 hónap. A hadsereg béke idején 5 gyalogsági divízióból, két lovassági divízióból, vadászokból és az aviatikából áll. Az elmúlt évben Jugoszláviának 9245 tisztje, 9883 altisztje és 115 ezer főnyi hadserege volt. A hadi tengerészetben 583 tiszt, 2500 altiszt és ötezer matróz teljesít szolgálatot. A csendőrségben 4600 tiszt, 4050 altiszt és 14 ezer katona szolgál. Jugoszláviának több, mint 600 katonai repülőgépe és 100 hidronlancia van. A dunai flotta négy monitorból, az adriai flotta két torpedóromból, négy torpedónaszádból, négy tengeralattjáróból, két vírkalóból és 18 más hajóból áll. Ebben az évben a flotta tonnatartalmát 100 ezer tonnával emelik.

Hat hónappal meghosszabbították a katonai szolgálatot teljesítők lakbérleti szerződését

Kedvezmények a lakbérfizetésénél

Bucurestből jelentik: Az igazságügyminiszter rendkívül fontos rendelettel terjesztett elő Őfelsége II. Carol királyhoz aláírás végett. A rendelet a városi lakásokra vonatkozik és a lakbérleti szerződéseket 6 hónappal hosszabbítja meg azon bérlők javára, akik aktív, vagy tartalékos katonák és más városba voltak bevonulva, úgyhogy emiatt nem bérelhettek új lakást. A törvény vonatkozik a tisztokra, altisztekre és a legénységi állományúakra, akik katonai okokból kifolyólag március 23. és április 23-a között nem tartózkodhattak állandó lakhelyükön. A rendelettel törvény vonat-

kozik azon bérlőkre is, akik a fent jelzett katonai személyek által elfoglalt lakásokat bérelték ki és most a jelen rendelettel törvény folytán nem költözhetnek be az azok által elfoglalt lakásokba. Ami pedig a házbér nem fizetése miatt indított pereket illeti, a bíróságok fizetési terminust adhatnak azon bérlőknek, akik a katonai szolgálat miatt nem fizettek, még abban az esetben is, ha a szerződés rendelkezései másképpen szólnának. A fizetési határidő azonban nem haladhatja túl a szerződések meghosszabbítására vonatkozó időt.

Az ilfovi törvényszék ítélete:

A tanukkal is lehet bizonyítani állampolgársági ügyekben

Rendkívül érdekes, elvi jelentőségű ítéletet hozott egy állampolgársági felülvizsgálati ügyben az ilfovi törvényszék V. tagozata. Az ügy részletei a következők: Galateanu Hoise Osias bucarestii az Őkirályságban érvényben volt törvények értelmében 1919-ben a román állampolgárságot kérte. Az elmúlt évben az állampolgársági felülvizsgálat során szintén a törvény által előírt intézkedésekhez alkalmazkodott. A járásbíró elrendelte törlését az állampolgársági névsorból, mert nem mutatta be a tárgyaláson az

1919-ben kapott igazolványt, amelyről kijelentette, hogy azt elvesztette. A határozat ellen kontesztációt adott be és tanukkal akarta bizonyítani, hogy a szóban levő igazolvást megkapta, de azt elvesztette, még pedig olyképen, hogy egy kérvénye eljuttatása során benvitotta valamelyik hatósághoz, ahol azonban eltűnt. Galateanu Hoise Osias ekkor fellebbezést jelentett be a törvényszékhez, amely helyt adott a tanukkal való bizonyításnak és ennek alapján elrendelte a felebbező újból való beírását az állampolgársági névsorba.

Az új Albánia is résztvesz a budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelenti tudósítónk: Hetekkel ezelőtt már egyszer hírt adtunk arról, hogy Geraldine, a volt albán királyné kívánságára a szkipetárok országa remek pavillont épített az április 28-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásáron. A pavillont ugyancsak a királyné kívánságára Albánia természeti szépségeinek, jellegzetes népviseletének és exportképes anyagainak bemutatása céljából reprezentatív kiállításnak szánták.

De az új Albánia ugyancsak fürge. Alig hangzottak el Tiranában a nemzetgyűlés sorsdöntő határozatai, alig tisztázódott a helyzet és valósult meg az olasz királysággal való personalio Unio, máris megindultak a tárgyalások, hogy most már a budapesti olasz követség közreműködésével mégis megvalósuljon Albánia első nagy közép-európai reprezentációja. Továbbépítik tehát a pavillont, változatlan lesz a tartalma is, csak egyben térnek el

az eredeti tervtől, sürgősen új árut hozatnak még Albániából, hogy ezzel kitöltsék azt a helyet, amelyet az eredeti tervezők Zog király, Geraldine királyné és az újszülött trónörökös fényképének díszes bemutatására szántak.

Még egy változás lesz mire a vásárt április 28-án délelőtt ünnepélyesen átadják a forgalomnak. Eddig úgy volt, hogy az albán pavillon tornyára egy zászló kerül s ez Skander bég lobogója. Most két magas diszpozíció állítanak a pavillon bejárója mellé, melynek egyik oldalán az olasz, másik oldalán a Skander bég zászlója fogja hirdetni a két nemzet életében véghement egységforrást.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, APRILIS 22.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13:05: Lemezek. 14: Előadás. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszéri közlemények. 17: A Straja Tarii szervezet órája. 18:15: A Munca si Voie Buna szervezet órája. 19:17: Előadás. 19:45: Felolvasás. 20: Rádiózenekar. 21: Üzenetek. 21:15: Orgonaavatás ünnepség közvetítése. 22:05: Hírek, sport. 22:20: Az ünnepség folytatása. 22:50: A bécsi Kreuzer-együttes. 23:15: Predescu-zenekar. 23:45: Hírek külföldre francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I, 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:15: és 11:45: Felolvasás. 13: Időjárásjelentés. 13:10: A rádió szalonzenekara. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Szentiványi Jenő elbeszélése. 17:15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Éneklő ifjúság. 18:40: Országos Postászenekar. 19:50: Rác Józsa és cigányzenekara. 21: A régi ház. Hangjáték. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Nagykovácsi Ilonka dalokat énekel zongorakísérettel. 23:40: Hírek külföldre. 24: Tánclemezek.

Budapest II, 19:20: Országos Postászenekar. 19:50: A világ városai: Newyork. (Felolvasás). 20:20: Mezőgazdasági félóra. 20:50: Hanglemezek. 21: Hírek. 21:40: Fátyol Jancsi cigányzenekara. 22:30: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Lemezek. 13:45: Rádiózenekar. 14:40: Hírek. 17:45: Népies zene. 18:20: Rádiózenekar. 19:15: Lemezek. 21: Népdalok. 22: Rádiózenekar. 23: Hírek. 23:15: Todorovics szakszoonművész. 23:45: Lemezek.

APRÓHIRDETÉSEK

A. 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Intelligens, izraelita középkorú nő gyermekek mellé, vagy ehhez hasonló állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 1821

ALKALMAZÁST NYER

Rendes mindenest keresek azonnalra, vagy május 1-re. P. Catedralei 14., I. em. 1813

Jóllátó mindenest azonnalra felvétetik. Str. Dumbrava Rosie 29. 1822

Mindenest szakácsnő, sakis bizonyítványt azonnalra keresnek. Lisztüzlet, Bul. Reg. Maria 9. 1820

LAKÁS

Emeleti, térényilló különbejáratú szoba kiadó, esetleg bútorozva. Piața Impăratul Traian 1. 1819

Kiadó

a Piața Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **helen és és rusz stúdió nek alkalmazás szép, nagy üzetheység.** Cím a kiadóban.

Modern, háromszobás lakás olcsón kiadó Str. Bolintineanu 4. Bővebbet: Baumann, Bul. Reg. Ferdinand 42. 1792

VÉTEL - ELADÁS

Kézimunkák

Ebédiasztalterítők, Filc-applikációs terítők, Diványpárnák, Nippalávalók, és más kézimunkák eladók.

FEKETE

Sirada Coșbuc 34 sz.

Fehér háló, komplett, tiszta, férengmentes, eladó Str. Cantacuzino 36. 1767

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, pecunia, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen szállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcelán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyegeket és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvesszük.

TEMPO bizományi-üzlet, Fischer Ell-palota.

Egy portabli írógép sürgősen eladó.

Hirdessen

az „Aradi Közlöny“-ben

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST

Dunaparton. Ékező otthon! Polgári árak!

Tavira cím: „Hungar.ote.“